

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 281.
1939. december 10., vasárnap.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 107/—1938. Trib. Arad.

A RÉSZVÉT NEM MINDEN

Irtta: FALUS LAJOS dr.

Odafönn északon, befagyott tavak vékony jégpáncélján, hólepte erdők aláaknázott ösvényein, az ólomszínű égbolt alatt egy kis testvér-nép vivja hősi élet-halál harcát. Sokszoros túlerő áll szemközt vele. De a szabadság utáni vágy, mely kiirt-hatatlán az emberi szívből és szinte a létfentartás ösztönével egyforma erősségű, fegyvert adott a finn nép kezébe, hogy megkísérelje a lehetetlent is. Az eredmény nem lehet kétséges. Napokig, talán hetekig is eitarthat a harc, de égi csodának, vagy — ami az adott körülmények között ép olyan valószínűtlen — elhatározott földi szándékok hirtelen megmásmításának kellene közbejőnie, hogy Finnország ne essék áldozatául ennek az oly felemelő és oly elszomorító harcnak. Sokak számára, akik az eszmék tisztaságában és őszinteségében binni tudtak, fájdalmas csalódást jelent az orosz—finn háború. De a másik oldalon felemelő tanulságot ad: a szabadságért meghalni tudó nemzet lelkesítő példáját. Ha igaz, hogy egy népnek a léthez való jogát az adja meg, ha erkölcsi javaiért meghalni is képes, akkor Finnországnak, ha most el is vérzik a csatamezőn, fel kell majd támadnia halottaiból. Örök életre jogosítja az a hősi gesztus, melyet az egész világ bámuló rokonszenve, tisztelete és részvéte fogad.

Önként felveődik a kérdés, nem volna-e helyesebb, ha kisebb adag részvétet, de több segítséget kapna Finnország? Ha morális biztatásban, a „ne hagyj magad“ kényelmes tanácsában és a részvét őszinte könnyében nem merülne ki a világ összefüggő együttérzése? Ha a lelkes tüntetők, akik a világ minden részében a finn követéségek ablakai alatt hangos szóval éltetik a hős nemzetet, inkább vonatra, vagy hajóra ülnek, hogy tényleges segítséget vigyenek az olyannyira rokonszenves harcolóknak? Ha ékes verejté mondatokban megfogalmazott szimpátia-nyilatkozatok helyett az egyes államok jól felszerelt hadseregeket küldenek a finnekhez, hogy csökkentsék a szembenálló felek számbeli különbözőségét? Stockholm és London könyves boltjaiban a finnek hősi eposzának, a Kalevalának minden meglevő példányát szétkapkodta a közönség. Stockholmban az uccán szolgálatot teljesítő rendőrök sapkájukban gyűjtik össze a finn hadsereg részére szánt adományokat. Az adományok egyre gyűlnek, a rokonszenv egyre nagyobb méretű lesz. Közben a finn nemzetnek szükségképpen fel kell őrlődnie az egyenlőtlen harcban. A hősi ellenállás kezdeti sikerei nem változtathatnak a végső kifejlésen. A finnek oldalán harcba induló erkölcsi erő ezután is gyenge lesz a fegyverek erejével szemben. Valahányszor csak összemérkőztek a történelem folyamán szellem és erőszak, az utóbbi volt mindig a győzelem. De a diadal csak látszólagos, mert a legyőzött szellem, ha századok múlva is, de újra felárad, míg ezzel szemben az erőszakot másik erőszak előbb-utóbb véglegesen elpusztítja. Finnország állami léte ideiglenesen megszűnhet, de a finnek, — akár a most életben maradtak, akár később, az elesett hősök utódjai — vissza fogják még nyerni szabadságukat, amelyért életüket áldozni tudták. Élet és halál örökké tartó nagy egymásutánjában az erkölcsi erőnek, a szellemnek, a gondolatnak nagyobb ellenálló képessége van, mint az erőszaknak. A finn szomorujáték utolsó felvonásának végső szava nem az lesz, mikor majd az utolsó finn katona is leteszi a fegyvert, vagy — ami valószínűbb — az utolsó finn katona is hősi halált hal. Csak szünet fog beállni. A cselekmény folytatódik, talán már új szereplők részvételével, új nézők ámuló szeme előtt. De a szabad élethez való jogot, minden emberi lény szent kiváltságát, vissza fogják kapni a finnek.

Egyelőre a népszövetség is tárgyalni fogja a finn kérdést. Nem ártatjuk magunkat hiu reményekkel. Akár milyen állásfoglalás hangzanék is el, a helyzet ugyanaz maradna. Lehet, hogy meg fogják bélyegezni a támadó eljárását. Szaporodni fog a nyilatkozatok száma. Hangja szeliden mérsékelt, vagy súlyosan elítélő lesz. Ennek megfelelően finoman ironizáló, vagy gorombán erélyes választ fog kiváltani. De ha a népszövetség még tovább is menne és kizárná tagjai sorából a támadót, a lényeg ez sem változtatna. A szavak elhangzanak s közben és utána is folyik tovább a piros vér a fehér havon.

A népszövetség ifju testület. Alig két évtizednyi múlt van mögötte. Mégis kivénhedt, elaggult, erőtlen intézménye egy letűnt kornak. Szép elgondolás korcszülötteként jött a világra és nem volt életképes. De nincs igazuk azoknak, akik keményen pálcát törnek az intézmény felett és kizárólag a guny szaván emlékeznek meg róla. Félénk, első, rosszul sikerült kísérlete volt az emberiségnek, hogy összefogódzva járjon. A kudarcért nem az intézmény, hanem az emberek okolhatók, akik évezredek óta hozzászóltak, hogy tekintélyt csak

azt öveztek, ami mögött erőt tudnak. A népszövetség mögött nem állott erő és ezért nem is tehetőszert tekintélyre, ami pedig működésének alapfeltétele volt.

Javíthatatlan derülátók már arról ábrándozunk, hogy a harcok elmúltával, ha elnémul majd a csaták zaja, ha eloszlik a vérgőz és a sóvár tüdő újra tiszta levegőt szivhat, létre fog jönni egy új népszövetség, az Európai Egyesült Államok, a földrészlakóinak új összefogása. Jelené a jog és törvény uralmát, melyben a kis nemzetek is békességben élhetnek, fejlődhetnek és sorsuk görögös útján nem járhatnak többé a tragikus keresztúthoz, ahol választaniok kell a behódolás, vagy a hősi halál között.

Am ehhez a történelmi állomáshoz, ehhez a politikai fejlődési formához nem elég hajtóenergia a hatalmas nemzetek pusztá részvéte, vagy ideálistikus jóindulata és néhány szimpátia-nyilatkozat az iránt, akik a nyers hatalmi terror közvetlenül életveszélyesen, egzisztenciálisan fenyeget. A részvét, a szimpátia, az együttérzés nem minden és gyakorlati értéke igen könnyen pótolható. Össze kell fogni idején az államoknak is a közös létigazságai védelmére, ha hathatósan kívánják megőrizni a jövőendő számára: és össze kell fogni akkor is, ha az igazság történetesen a jóval gyengébb állam partján van, hiszen az igazság akkor is éppoly csorbíthatatlan és változathatatlanul örök igazság marad.

Olaszország rövidesen bejelenti igényeit a szövetségeseknek

A fascista nagytanács határozatainak jelentősége a világpolitikában — A lóharc kezdődik a finn-orosz fronton a sarki hideg beköszöntése miatt — Légiharcok a finn és az északkóciai partok felett

Röplapokkal „bombázták“ Leningrádot a finn repülők

Helsinki. A hadviselő felek Petsamo közelében beásták magukat. Ebből arra lehet következtetni, hogy álló harcra kerül sor, mivel a sarkvidéki éjszaka már kezdődik. Az északi partvidéktől eltávolodó finnek minden házat leromboltak, ami az orosz katonákat a szabadban lévő táborozásra kényszeríti. Finnország délkeleti részein heves hóviharak dúlnak.

Olaszország igényei

Berlin. Rador. A Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz című lap a fascista nagytanács határozatával kapcsolatban megállapítja azt, hogy nem sikerült Olaszországot Németországtól eltávolítani és hogy rövidesen be fogja jelenteni az olasz kormány igényeit a szövetségeseknek. A világ kényszerítve lesz — írja a lap — akár tet-

szik, akár nem, hogy tudomásul vegye ezt a nyilatkozatot és a fascista nagytanácsnak a német—olasz szövetség fenntartására vonatkozó határozatát. Az egész világnak meg kell értenie, hogy Olaszország, amely a Balkánon érdekelve van, ügyelni fog arra, hogy újabb intrikák ne keletkezzenek.

Finn pilóták röpirat-esője Leningrád felett

Kopenhága. (Rador.) A Berlinske Tidende helsinki tudósítója jelent, hogy finn repülők szombaton délelőtt Leningrád felett röpiratokat dobáltak le.

A finn-orosz harc újabb eseményei

Helsinki. (Rador.) A Reuter ügynökség jelentése szerint egy finn torpedónaszád eredménnyel támadta a kronstadti szovjetorszagi hajózási támaszpontot. Szovjet repülőgépek támadást intéztek Kuvola közelében a Vörös Kereszt különítmény ellen, a támadás azonban áldozatokat nem követelt.

Egy moszkvai hivatalos álláspont

Moszkva. (Rador.) A Komintern hivatalos lapjában Stefanov szerkesztő cikket írt, amelynek a

címe: „Az imperiálista háború és Románia“ volt. E cikket a külföldi sajtó különbözőképpen kommentálta. A moszkvai rádió pénteken este 22 óra 39 perckor közölte a külügyi népbiztosság álláspontját. A külpolitikáért felelős népbiztosság bejelentette, hogy nem az ő sugalmazására jelent meg a cikk és Szovjetországnak Romániával való viszonyát nem tükrözi vissza a cikk, éppoly kevésbé, mint ahogyan Oroszország helyzete is egészen más az európai konfliktusban, miként azt a Komintern hivatalos lapjában leszögezték.

Megérkeztek

a legújabb típusu „MEDIATOR” és egyéb gyártmányú rádiókészülékek, melyek kedvező fizetési feltételek mellett és Consum-könyvre kaphatók

Koch Dániel-nél Arad, Str. Eminescu 2.

Napokkal ezelőtt a Moszkvában székelő Komintern támadó-propagandát kezdett a délkeleti balkáni államok ellen és azokat azzal fenyegette meg, hogy ha nem kötnek megnevezési egyezményt, a Balti-államok mintájára, ellenségeskedés keletkezhet. Ezzel a propagandával kapcsolatban a szovjet kormány nyomatékosan kijelentette, hogy nem azonosítja magát a Komintern álláspontjával és nem szándékszik a balkáni államokkal, de különösen a szomszédaival fennálló jóviszonyt megzavarni.

Hogyan történt Hogland sziget elfoglalása

Helsinki. A finn fővárosba újabb hírek érkeztek Hogland szigetének elfoglalásáról. A szigetet a finnek előzőleg teljesen kiürítették és a szigeten az utóbbi napokban csak 6 ór tartózkodott. Az oroszok ennek ellenére napokon keresztül bombázták a szigetet, majd pénteken két órhajó és több bombavetőgép megközelítette Hoglandot. Ekkor történt meg a szovjet-csapatok partraszállása, de a 6 ór időközben elmenekült a szigetről. Petsamo vidékén a szovjet repülőgépek ismét bombázták a nikkelbánya területét, minden különösebb eredmény nélkül. Ezen az arcvonalon mindkét

részről megtették az előkészületeket a nagy ütközetre.

A Balti államok kommunikéje

Tallin. A Balti-államok külügyminisztereinek értekezlete tegnap este véget ért. A kiadott hivatalos közlemény szerint a három Balti-állam külügyminiszterei egyöntetűen megállapították, hogy a semlegességi politika eredménnyel járt és hála ennek a politikának, a Balti-államok nem keveredtek bele a háborúba.

Hangó bombázása

Helsinki. A szovjet repülőgépek szombaton bombázták Hangó városát. Az áldozatok száma még nem ismeretes.

Motoros szovjet-bárkák a Ladoga-tavon

Rigából jelentik: A Stefani-ügynökség jelentése szerint az oroszok motoros bárkakkal szállítanak csapatokat a Ladoga-tavon, hogy ezáltal megtörjék a Mannerheim vonal védőinek ellenállását. Az oroszok ezen a részen 2000 embert összpontosítottak. (Rador.)

Anglia és Amerika szigorított szovjetellenes intézkedéssel

London. Az Egyesült-Államok kormánya tudomására hozta az orosz kormánynak, hogy felelőssé teszi mindazokért a károkért, amelyeket a finn kikötőkben tartózkodó amerikai kereskedelmi hajók szenvedhetnek.

Az orosz sajtó továbbra is a legnagyobb érdeklődéssel kíséri a finn kérdés diplomáciai és

katonai szempontból való alakulását. Diplomáciai téren nagy figyelmet kellett, hogy London valóban Finnország támogatása mellé állt. Ezt az angol kormány a jövőre nézve is fenn akarja tartani. Egyes lapok nem tartják kizártnak, hogy Anglia és Szovjetország viszonyában a közeljövőben esetleg fordulat állhat be.

Cáfolták a Szovjet a robbanó-golyók és mérgezőgázok használatának hírért

Moszkva. A szovjetrádióban a leningrádi vezérkar részéről megcáfolták azokat a külföldön terjesztett sajtóértesítéseket, hogy a szovjetcsapatok a finnekkel szemben robbanó golyót és mérgező gázokat használtak volna.

MELEG

HARISNYAT, kőztyűt, szvettort, téli trikóart, reform nadrágot készpénzárón legolcsóbban

BOGYO

-nál
Str. Eminescu 1.
Corso mozi mellett

Többmillió francia dolgozik az új Maginot-vonalon!

Daladier francia miniszterelnök az újabb Maginot-vonal építkezésénél.

Páris. A Havas félhivatalos közleményt adott ki a katonai helyzet ismertetése céljából. A közlemény a következőket mondja: Az előretolt állásokban az utóbbi napokban szokatlanul heves járőrharok és rajtaütések voltak. A Maginot-vonalon, sőt mögötte is többmillió ember dolgozik az újabb erődítményi vonalak építésén. A légi tevékenység látszólag szünetel. A légköri viszonyok semmiféle nagyobb tevékenységnek nem kedveznek. Felderítő gépeink azonban ennek ellenére sok helyen folytattak felkutatásokat, nemcsak az arcvonalak felett, hanem Németország belső részeiben is.

Berlin. A német véderő főparancsnokság hivatalos jelentése: A nyugati arcvonal egyes pontjain valamivel élénkebb volt a tűzérési hadművelet. A Mosej és a Rajna között egyik rohamcsapatunk felrobbantott a francia területen egy ellenséges fedezéket és három fedezéket használhatatlanra tett. A német légi haderő folytatta felderítő tevékenységét. A német repülőgépeket különböző he-

lyeken eredménytelenül támadták meg ellenséges vadászrepülőök és légvédelmi ütegek. Végül közli a hivatalos jelentés, hogy egy német tengeralattjáró megtorpedózta a Jersey nevű angol torpedórombolót.

London. Az angol sajtó az elmúlt 48 óra legnagyobb eseményének a fascista nagytanács legutóbbi döntését tekinti. Egvetlen lap sem kételkedik a határozat fontosságában, a mely kivilatkoztatta érdeklődését a Balkán és a Duna-völgye iránt. A Daily Herald cikkének a címe a következő: „Olaszország fegyveresen örökdió a Balkán felett.” A cikk közli, hogy a felfegyverzett Olaszország nem veszi le a szemét a Szovjet terveiről és lázasan készül arra az eshetőségre, ha a szovjet-haderő tavasszal talán a Balkán felé indulna.

A fascista nagytanács határozatainak visszhangja Bulgáriában

Szófia. (Rador.) Bolgár politikai körökben a legnagyobb figyelmet szentelik a fascista

Karácsonyra

cipőket, hócipőket
férfidivat-különlegességeket

vásároljon

APPONYI
TESTVÉREKNÉL, ARAD

nagytanács által kiadott napiparancsnak. Hangsúlyozzák, hogy a szövetség Németországgal változatlanul fennáll és hogy Olaszország a blokád ellenére is fenn akarja tartani kereskedelmi szabadságát. A legnagyobb érdeklődést keltette az a pont, amelyben Olaszország bejelenté, hogy közvetlenül érdekelve van a Duna-medencében és a Balkánon történhető minden eseményben.

Nagy diplomáciai tevékenység várható

Belgrád. A reggeli lapok látható meglepéssel veszik tudomásul az olasz fascista nagytanács döntését. A Politika római értesülése szerint rövidesen újabb olasz diplomáciai tevékenység várható egyes balkáni és dunamedencei fővárosokban.

Az olasz lapok értesülése szerint Ciano gróf külügyminiszter a jövő hét szombatján mondja el nagy érdeklődéssel várt külpolitikai beszédét a fascista kamarában.

Uszó aknák a Skagerrak-ban

Kopenhágából jelentik: A DNB közli: A dán tengerészetiügyi minisztérium közli, hogy a Skagerrak tengerrészében körülbelül husz darab uszó aknát fedeztek fel. A közlemény kiemeli, hogy a háború kezdete óta az aknaszedő egységek körülbelül 66 aknát semmisítették meg. Tekintettel arra, — mondja a Német Távirati Iroda jelentése —, hogy a németek eddig nem használtak uszó aknákat, a lerögzített aknák pedig, amikor elszabadulnak, elvesztik hatásukat, az uszóaknákat csak az angolok hejyezték el. (Rador.)

Új halálos büntetések Németországban

Berlin. A német hivatalos lap közli a minisztertanács december 5-én kelt rendeletét, amelynek értelmében halállal büntetendő, aki erőszakoskodás, rablóátadás, bankrablás, vagy más erőszakos cselekmény folytán, vágó, szuró, lövő fegyver, vagy más hasonló eszközt használ, vagy ilyen fegyverrel mások testi épségét, vagy életét veszélyeztet. Ugyanez lesz a büntetése azoknak a tetteseknek, akik az ilyen büntetéseken segítettek. A büntetés, vagy vétség kísérletét, vagy annak előmozdítását olyan büntetéssel sújtják, mint az elkövetett cselekményt. A rendelet az érvénybelépése előtti bűnesetekre is vonatkozik.

Változatlan a Berlin-Róma tengely!

Berlin. Hivatalos körökben a Róma, Berlin és Moszkva közötti viszony megromlásáról szóló híreket itt neveltségesnek találják. Nagy meglepődést keltett Olaszországnak az a megállapítása, hogy nem szándékszik Németország balkáni érdekeivel szembehalvezkedni. Feltételezik, hogy Itália magatartása Oroszországgal szemben is ugyanaz lesz a Balkánra vonatkozólag és a közeli kérdéseket békésen lehet majd elintézni. A háború negyedik hónapjában a német közvélemény nyugodtan tekinthet a katonai és a diplomáciai helyzetnek az alakulása elé.

Újabb hajóelsüllyedések

Londonból jelentik: A Brandon nevű 6668 tonás angol gőzöst Anglia nyugati partjainál megtorpedózták és elsüllyedt. A legénység közül kilencen meghaltak, négyen pedig megsebesültek. (Rador.)

Tokióból jelentik: A Japán fővárosba érkezett jelentés szerint eddig semmit sem tudnak az Azama Maru nevű japán hajó sorsáról, amely pénteken reggel a skót partok mentén S. O. S. jeleket adott le. A hajó utban volt Rotterdamból Japánba. (Rador.)

Londonból jelentik: A Skócia nevű dán szénszállító gőzös az Északi tengeren robbanás következtében elsüllyedt. 21 tengerész a tengerben lelte halálát. A Korea nevű 751 tonnás angol gőzös aknára futott és elsüllyedt. Nincsen hír a hajó kapitányáról és hét emberéről. Anwersi jelentés szerint az Adour nevű belga gőzös Brest közelében aknára futott. (Rador.)

Most vált ismertté, hogy a csütörtökön elsüllyedt Nova — Skócia 6796 tonnás gőzös 21 főnyi legénysége az Atlanti óceánba veszett. A hajó a dán fém- és szénszövettség konzernjéhez tartozott és valószínűleg robbanás pusztította el.

Német-svéd kereskedelmi tárgyalások

Stockholm. (Rador.) A Német Távirati Iroda értesülése szerint a november 14-én megszakadt német-svéd kereskedelmi tárgyalásokat a jövő héten Berlinben folytatják.

Német gőzös, — Japán zászló alatt

London. (Rador.) A Windhuck nevű német hajó, amely november 20-án váratlanul kifutott a Lovito-öbölből, december 7-én megérkezett a brazil Santosba, japán zászló alatt. Mielőtt a hajó befutott volna a kikötőbe, ismét kitűzte a német lobogót. A hajón 31 utas és 5 ezer tonna áru van. A személyzet kijelentése szerint rövidesen folytatják utjukat Hamburg felé.

Ujabb német hajót fogtak az angolok

London. (Rador.) A Reuter ügynökség jelentése szerint a „Henning Oldendorff” nevű német hajót egy angol hadihajó elfogta és brit kikötőbe kísérte. Ez már a 19-ik német hajó, mely sértetlenül került az angolok kezére, ezenkívül 17-et a német legénység elsüllyesztett, nehogy az ellenség birtokába jusson.

A német kormány nem vállal közösséget a Völkischer Beobachter ama cikkével, amely a Szovjet balkáni célkitűzéseiről ír

Amszterdam. A Völkischer Beobachternek azzal a cikkével, amely ugyszólván kiinduló pontja volt a szovjet balkáni terve körül az egész világsajtóban keletkezett vitának, a német kormány nem vállal közösséget. A lap vonatkozó cikke nagysándori terveket tulajdonított a szovjetnek a Balkánon. Berlinben ezzel kapcsolatban kijelentették, hogy a cikkről a német kormány nem tudott előre és azt

nem is sugalmazta. Allítoág a cikk íróját is felelősségre vonták.

Kilenc német repülőgépet űztek el Skócia partvidékéről

London. Az angol repülőgépek Skócia keleti partvidékének több pontján tegnap kilenc ellenséges repülőgép támadását visszavetették. Ugy látták, hogy öt ellenséges repülőgépet találat ért.

Angol-amerikai vita a legitim kereskedelem szabadságáról

London. (Rador.) A külügyminiszterium nyilvánosságra hozta az Egyesült-Államok

londoni nagykövetsége utján a németországi áruk blokádjával kapcsolatos jegyzéket. Ebben a jegyzékben leszögezik, hogy az amerikai állampolgárok jogait a nemzetközi jog szabályozza. A washingtoni kormány kötelezve érzi magát, hogy felkérje a brit kormányt olyan intézkedések foganatosítására, amelyek alkalmasak arra, hogy az amerikai polgárok legitim kereskedelmét biztosítsák.

Rádió-kiállítás!

VERES LADISLAU-cégnél

Stera, Schaub, Iron stb. leg-szebb hangú készülékek

Blv. Reg. Maria 47. Telefon: 27-56.

A népszövetségi tanács ülése

Genf. A népszövetségi tanács 106-ik ülését a belga Sartón de Wiard nyitotta meg. A kínai Wellington Koo kijelentette, hogy fenntartja magának a jogot arra, hogy a nyilvános ülésen a szóban forgó kérdésekről nyilatkozzon. Chile csatlakozásának megtagadásával már is meghiúsult a szovjet-támadás elítélésére vonatkozó együttes páneurópai tiltakozás. A chilei kormány kijelentette, hogy helyesebbnek tartja, ha a pánamerikai államok inkább az amerikai ügyekkel foglalkoznak, mint az európai válsággal.

Brazília magatartása

Budapestről jelentik: A budapesti brazil követség közölte a lapokkal, hogy a brazil kormány kezdetből fogva együttérzését fejezte ki a finn kormány iránt és elítélte a szovjet támadást. Később, amikor a braziliai kormányt felszólították, hogy vegyen részt több

Hívja életre vágyálmaid!

A rejtett báj és szépség nem a csodálatot, hogy észre is vegyék láthatóvá kell tenni. Ezt kívánja a férfi is mindenekelőtt; büszke akar lenni hölgyere,

Gondolja meg, hogy arca döntően befolyásolja az elért hatást, — tehát semmiesetre se használjon kétesértékű pudert!

A Three Flowers puder megszabadítja minden erre vonatkozó gondjától és megnyerő külsőt biztosít. Ennek, mert úgy

tapad arcára, mint egy illatos, leheletfinom tátyol, mely

alatt az arc bőr természetes éltszine sokkal finomabban és szebben hat.

Egész külseje nemes, ápolt benyomást tesz.

H U D N U T

Puder és Krém

Papen Ankarából Berlinbe utazott

Londonból jelentik a késő éjszakai órákban, hogy Papen, Németország törökországi nagykövete váratlanul visszaindult Berlinbe. Allítoág Papentak nem sikerült törökországi tárgyalásai során a török kormányt szövetségeseitől eltántorítani holott Berlin nyitán a diplomáciai összeköttetés megszakításával fenyegette meg Ankarát.

URANIA

TELEFON: 12 32.

Kivételes kettős premier-ársor!

Mickey Rooney és Freddie Bartholomew

a kamaszkor/huncutsagait, botlásait, kalandjait elevenítik fel

„Az első ballépés” (Lord Jeff)

c. németül beszélgő filmstúdióban

1000-et 1 ellen, hogy ön is kacagni fogja legszépebb

FEREN DANIEL mőkáin „Onagysága detektívje”

c. vigjátékban ELVIRA POPESCU-val.

11.30 matins: Lord Jeff.

Elkészült az első világviszonylatban nagyszabású román film!

Kedd este 9.30-kor diszbemutató!

Lobogó fáklyák

A román Nemzeti Színház legnagyobbjaival: George VRACA, Nutzi DONNA, 100 milliós tőkefektetés, 2 év munkája, román, francia és német technikugárda közreműködésével készült el az első tökéletes román film!

Szombaton, dec. 16-án megnyílik a „TRANSILVANIA“-BAR az átomással szemben. TELEFON: 26-18
**Szenzációs műsor, kitűnő italok, elsőrendű ételek, szolid árak, parkett. Minden este a közismert Nerme-
 san Toni jazz-zenekara játszik.**

Értesítés!

Ugy, mint minden évben, az idén is, a nehéz beszerzési viszonyok dacára még inkább akarunk vevőközönségünknek rendelkezésére állani.

Karácsonyi vásárunkat f. hó 11-én nyitjuk meg, üzletházunk összes földszinti és emeleti helyiségeiben.

Kérjük meggyőződni minden vásárlási kötelezettség nélkül, hogy áraink nem emelkedtek, választékunk még a szokottnál is jóval nagyobb.

Hivatást vélünk teljesíteni hálás vevőközönségünkkel szemben:

Segítségre akarunk lenni, kevés pénzért kifogástalan árut nyújtani!

Kérjük fáradozásunkat ezidén is látogatásukkal viszonzni és várjuk Önöket szeretettel

SZABÓ ALBERT üveg- és porcellán-nagyáruháza

A távolbalátás olcsó lehetőségét magyar tudós teremti meg

Tihanyi Kálmán fizikus nagyjelentőségű felfedezése — A drága katódcsőtől a neonfényig

Budapestről jelentik: Évek óta a világ minden táján a tudósok éjjel-nappal azon munkálkodnak, hogy a képeket a rádió hangtovábbításához hasonlóan a távolba közvetítsék. Történt már bizonyos haladás is, azonban a távolbalátó készülékek előállítására egyelőre annyira költséges, hogy szó sem lehet azoknak a társadalom szélesebb rétegeiben való terjesztéséről. Londonban, Berlinben és Párisban a fizikusok szorgalmasan dolgoznak a készülék tökéletesítésén és a nemzetközi kiállítások alkalmával csupán, mint látványossági tárgyat mutogatják. A sok kísérlet után talán közel van a tökéletes megoldás. Tihanyi Kálmán magyar tudós Berlinben folytatott kísérleteket a távolbalátás két nagy tudósának, Carolus és Schröter professzoroknak meghívására és az eddig elért eredményekről a következőkben számolunk be:

Az elektromos sugárzás továbbítja a képelemeket

A magyar Mihály Dénes elgondolása szerint a távolbalátó készülék a leadandó képet soktíz-ezer apró, szinte csak pontnagyságú képelemre bontja, ezeket a pontokat rádióhullámon szerte-sugározza, a felvevő-készülék pedig a pontocskákat ismét összerakja, úgyhogy a néző előtt egységes kép látszik.

Tihanyi Kálmán elgondolása az volt, hogy a képelemek letapogatását a mechanikai eljárásnál sok milliószor tökéletesebb elektromos sugárzásra, a katódsugarakra bizza. A Tihanyi-féle katódcső ma már másodpercenként négy-százezer pontot tapogat le egy képről, amiből az következik, hogy a leadott kép tömör, egységes és mert nem forgó és rezgő mechanizmus, hanem a háromszázezer kilométeres sebességgel száguldó elektromos sugarakkal tapogatja és közvetíti, ez a leadott kép szilárdan áll a vetítőerőn, nem rezg.

Sajnálatos, hogy a két világhírű német fizikus, Carolus és Schröter, abban az időben nem látott tántorítást Tihanyi Kálmán találmányában, így aztán Tihanyi nem is igen jutott zöldágra a németekkel. Mindenesetre bejelentette a találmányát a német és az angol szabadalmi hivatalban. Telt-múlt az idő, Tihanyi hadi-találmányok-

kal kezdett foglalkozni, utazgatott Európaszerte, tárgyalt a franciákkal, angolokkal és az olaszokkal. Már nem is igen gondolt a katódcsőre.

Az angol szabadalmi hivatal időrendi sorrendben minden bejelentett szabadalmat kinyomat, így történt aztán, hogy Tihanyi szabadalma is valami hat esztendő után nyilvánosságra került. Ezt sokan olvasták, többek között a Radio Corporation főmérnöke, Zwarykin is, aki keresni kezdte Tihanyit, hogy megvegye tőle a szabadalmat.

Egy esztendőbe került, amíg Tihanyit megtalálta Speziában, az olasz hadikikötőben, ahol Tihanyi éppen egy haditalálmányon dolgozott az ottani állami laboratóriumában.

Tihanyi Kálmán az ikonoszóp igazi feltalálója

Tihanyit ebben az időben már nemigen érdekelte a távolbalátás, ezért minden további nélkül eladta a szabadalmat a Radio Corporation-nak. Zwarykin hozzálátott a szabadalom gyakorlati kidolgozásának és olyan szép eredményeket ért el, hogy disz doktorságot kapott és a Tihanyi-féle katódcsövet, a mai távolbalátó készülék elektromos szemét elnevezte ikonoszópnak. A Radio Corporation-nak az ikonoszóppal elért eredményei után a németek is rájöttek, hogy a fiatal Tihanyinak mégis csak igaza volt és ma már a charlottenburgi műegyetemen Gerths professzor, német postatanácsnok, a televízió világhírű elméleti tudósa előadásában Tihanyi Kálmán nevéhez fűzi az ikonoszóp feltalálását.

Amit idáig elmondottunk, az az utolsó tíz

esztendőnek mozgalmassá, de lezárt fejezete. Jelenleg világszerte az ikonoszóp többé-kevésbé tökéletesített készülékeivel, de mindenesetre a Tihanyi-féle ellen-elektrodos elv szerint folytatják a televíziós adásokat és kísérleteket.

Tihanyi Kálmánt ez a szép nemzetközi siker felbuzdította és ismét kezdett foglalkozni a távolbalátással. Az ikonoszóp-eljárás ma még rendkívül drága, mert a kifogástalan katódcső előállítására nem tömegmunka, amilyen az izzólámpagyártás, hanem minden egyes katódcső előállítása a fizikusnak és az üvegfúvónak valósággal művészi készítménye.

Ezek a megfontolások vezették Tihanyi Kálmánt arra, hogy megpróbálkozzék a neon-fényvel, amelyet a városokban uton-utófélen használnak reklámcéllra.

Az ilyen mágneses mezővel villámgyorsan irányítható és forgatható neon-sugárral kezdte most Tihanyi tapogatni a leadandó képeket és ma már ott tart, hogy egyötvened másodperc alatt negyvenezer pontot tapogat le, ami azt jelenti, hogy egy másodperc alatt kétféle képelemet tud továbbítani.

Ugyanaz a Carolus és Schröter professzor, aki tíz esztendővel ezelőtt bizalmatlan volt az ikonoszóppal szemben, ma esküszik az ikonoszópra és bizalmatlan Tihanyi nemréziben bejelentett új találmányával, a neonfényvel tapogató távolbalátóval szemben.

Tihanyi Kálmánnak, ugyilátszik, az a balszerencséje, hogy mindig előtte jár a távolbalátás mindenkori tudományának. Tekintve azonban, hogy az angol szabadalmi hivatal előbb-utóbb, ha évek múlva is, de kinyomatja a bejelentett szabadalmakat, remélhető, hogy nemsokára az emberiségnek szerencséje lesz találkozni a televízió „népnevő” készülékével, amely a háztartás olcsó készüléke lesz.

11 liter ivóvíz vendéglői ára 110 lei...?

Erdekes tárgyalás az aradvárosi úzérkedési bíróság előtt

Nem mindennapi érdekességű kihágási ügyben ítélték az aradi városi közigazgatás mellett létesített úzérkedési bíróság. Az ügy vádlottja egy volt aradi étteremből, akit azért vonnak felelőségre, mert „uzsora-áron” szolgált ki vendégeinek — 11 liter ivóvizet. Az ügy előzményei a következők: November 17-én este egy háromtagú társaság foglalt helyet az illető vendéglőjében, ahol hosszabb ideig tartózkodott és amikor fizetésre került a sor, a főpincér a fogyasztott ételek és italok összeírása alkalmával 11 liter ivóvizet is felszámított a vízért. A társaság tagjai csodálkoztak érdeklődtek a szokatlan elszámolás oka iránt, mert hiszen egyrészt az ivóvizet nem szokták felszámítani, másrészt 11 liter vizet nem igen fogyaszt egy háromtagú társaság, végül pedig azért, mert a 10 leies literenkénti árat kissé „borsosnak” találták. Amikor azonban a főpincér kitartott amellett, hogy a vendéglős utasítására fel kell számítani a fogyasztott vizet, kijelentették, hogy kifizetik a 110 leit, de külön számlát kértek erről, amit meg is kaptak. A számla alapján azután az uzsora-örvénybe ütköző vétség címén fellejtették a vendéglőst, aki a bíróság előtt azzal védekezett, hogy csak — tréfált. A bíró kérdésére azonban, hogy ha tréfált, miért nem adta vissza a pénzt, a vendéglős nem tudott válaszolni. Ezután a vendéglős ügyvédje, dr. Buțariu Miron előadta, hogy amikor az eset történt, még nem volt érvényben az úzérkedési törvény. Az úzérkedési bíróság végül is ezen az alapon felmentette a vendéglőst, mert kiderült, hogy november 17-én este, amikor az eset történt, az új úzérkedési törvény, amely november 18-án lépett érvénybe, még nem birt hatályt.

CORSO Tel.: 20-65.

A legizgalmasabb cirkuszfilm: az „Asszony és a leopárd”, Herta Feiler, Paul Hörbiger

Legújabb Paramount háborús híradók.

Szünetben: **Hamilton-testvérek** jongleur-mutatványai.

Jön: A legszenzációsabb és legaktuálisabb film, amely bemutatja a franciák háborús felkészültségét és hatalmas katonai apparátusát: „**Franciaország védve van**” a „**MAGINOT-VONAL**“-al hatalmas hadseregével és tengerészetével. A SIEGFRIED-VONAL ellenfilmje.

11.30, 3, 5, 7.15, 9.15.

Stinghe Dimitrie ezredes-prefektus felhívása Arad és a megye lakosságához

Részletesen ismertettük azt a nagyszabású mozgalmat, amelyet a hadfelszerelési bónok jegyzése érdekében Stinghe Dimitrie ezredes-prefektus vezetésével Aradon indítottak meg. Jelenítettük, hogy csütörtökön külön szervező bizottság alakult Stinghe prefektus elnöksége alatt. Ez a bizottság pénteken délután öt órai kezdettel ülést tartott és elhatározta, hogy a következő felhívást intézi Aradváros és a megye lakosságához:

Azok a rendkívül komoly idők, amelyekben minden nép átmegey. minket románokat is arra kötelez, hogy a legnagyobb gondot fordítsuk az ősi hirtokállomány megőrzésére és biztosítására. A védelem legfőbb eszközét a hadsereg képezi.

Az ország kormánya atyál gondoskodással elhatározta, hogy drága hadseregünk felszerelését és tökéletesítését minden eszközzel intenzíven teszi azért, hogy kötelességének bármely állapotban eleget tudjon tenni. Ebből a célból úgy döntött, hogy megadja a lehetőséget az ország jó hazafiainak és telkiismeretes polgárainak a hozzájárulásra: belső kölcsönt bocsátott ki a hadsereg felszerelésének javára, amely az aláíróknak jelentős hasznot nyújt.

A december 7-én megalakult szervező bizottság a hazafias adakozásra felhívja a megye egész lakosságát, kéri, hogy feleljen az ország hívó szavára.

A hadseregfelszerelési bónok kibocsátása, amellyel, hogy rövid lejáratra jelentős kamatot fizet, biztos tőkebefektetés és megadja a lehetőséget a kormánynak, hogy megvalósítsa az ország fellegyszerzésének művét.

A megyei szervezőbizottság felkérte a szakmai testületet, vezetését, hogy szervezzék meg és népszerűsítsék a hadfelszerelési bónokba való befektetés gondolatát. Ezúton is kériük ezeknek a szervezeteknek a tagjait, valamint a lakosságot, hogy tegyen eleget - hozzá intézett felhívásnak.

Az aradmegyei szervező bizottság elnöke: STINGHE DIMITRIE ezredes, Aradmegye prefektusa.

GRIPPE
ANACOT
Fertőtleníti a száját, torkot

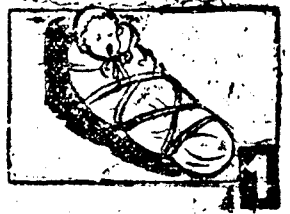
Több aradi iparvállalatot súlyosan érint az egészségügyi törvény intézkedéseinek alkalmazása

Megírta már az Aradi Közlöny, hogy az egészségügyi törvény alkalmazása sok bonyodalmat okoz Aradon, mert a törvény intézkedéseinek következtében a városi főorvosi hivatal kénytelen volt több aradi iparvállalat jelenlegi működési helyét kifogásolni. A törvény ugyanis különböző körzetekre osztja a várost és meghatározza, hogy ezekben a körzetekben milyen iparvállalatok működhetnek. Ennek megfelelően dr. Cotioiu Romuald városi főorvos intézkedett, hogy mindazok az iparvállalatok, amelyek a törvény értelmében számukra nem engedélyezett körzetben — tehát a városnak ilyen vonatkozásban tilosnak nyilvánított részében — működnek, záros határidőn belül szüntessék meg a kifogásolható helyeken lévő üzemeket. Az érdekelt iparvállalatok több kísérletet tettek annak érdekében, hogy lehetővé váljék számukra az eddigi helyen való továbbműködés. Így legutóbb az iparfelügyelőség és az iparkamara közbenjárására Temes-tartomány királyi helytartósága értekezletet hívott össze ügyükben és ez alkalommal, miután megállapítást nyert, hogy a törvény intézkedéseit helyi rendelkezésekkel nem lehet felüggeszteni, elhatározták, hogy az egészségügyi minisztériumtól kéri az érdekelt vállalatok számára a jelenlegi helyen való továbbműködés lehetővé tételét. — Most újabb kísérlet történt az érdekelt helyzetének megkönnyítésére. Szombat délelőtt Aradra érkezett Blankenberg ipariügyi vezérfelügyelő, aki Faur Liviu temesvári ipariügyi vezérfelügyelő kíséretében megjelent a városházán és aziránt érdeklődött, miképpen eryhithetné a helyi közigazgatás, vagy a főorvosi hivatal a törvény intézkedéseit. Ugy Vlad Ale-

xandru tábornok, polgármester, mint Cotioiu Romuald dr. városi főorvos közölték, hogy nem kívánják gátolni az iparvállalatok működését, de a törvény intézkedéseivel szemben semmiféle helyi rendelkezésnek nincs helye.

EGÉSZSÉGTELEN

csecsemőt erősen depolyant. Az erős pólya nem enged szabad mozgást, ami elkedvetlenül a gyermeket és hátráltatja fejlődését.

EGÉSZSÉGTELEN

há szoptató anya alkoholt iszik. Az alkoholt néha talán néveli a tejképződést, de mindenkor befolyásolja annak összetételét és nyugtalanná teszi a csecsemőt.

NE ADJON SZOPTATÓ ANYAKNAK DRASZTIKUS HASHAJTÓT

A szoptatás igen gyakran székrekedéssel jár, az anyának ilyenkor azonnal hashajtót kell szednie, azonban semmi esetre sem drasztikus szer, mely esetleg a tejképződésre is kihat. Artin az enyhe, de biztos hatású hashajtó, amely nem okoz görcsöket, amellyel még húzamosabb használat esetén sem szokja meg a szervezetet.

Artin

a szoptató anya hashajtója
A Dr. WANDER üzemek készítménye.

Az érdekelt iparvállalatok ügyében kizárólag az egészségügyi minisztérium hozhatja kedvező döntést, mert csak így lehetne lehetővé tenni, hogy adott esetben felfüggeszék a törvény hatályát.

48.295 lejt adakoztak a mai napig a magyar népközösség tagjai

Az Aradi Közlöny nyilvántartásánál

Az aradi Magyar Népközösség tábora lelkesen folytatja önkéntes adakozását a karácsonyi nyomorenyhítésre. Az Aradi Általános Takarékpénztár tisztviselői is a nemes és szociális érzéstől vezetve, összesen 1610 lejt adományoztak. Mélyen megható az a lelkesedés, amellyel minden aradi magyar, átérezve a nyomorenyhítő kezdeményezés jelképes voltát, a testvériség gondolatától vezetve, adakozik, hogy a nyomorgóknak is boldog karácsonyt szerezhessenek...

EDDIG BEFOLYI:		44.605 lejt
Tüdös Béla		200 lejt
Szántay Lajos és neje		500 lejt
Mercur áruházosztály		500 lejt
Ipar- és Takarékosági Szövetkezet		500 lejt
Szabó Károly		30 lejt
Novák Ella		30 lejt
D I: egy zsák buza liszt.		
Mórocz Ferenc		200 lejt
Székely Lajos Lipót		100 lejt
Pettenkofer Béla		100 lejt
N. N.		100 lejt
Ausländer Pál		50 lejt
Lengyel Zsazsa		40 lejt
Herrling Vilma		100 lejt
Berényi Margit		50 lejt
Friedmann Gyula		50 lejt
Gianotji István		50 lejt
Gál József		50 lejt
Veres Zoltán		50 lejt

Fischer Antal	50 lejt
Bán György	50 lejt
Eisler Lilly	50 lejt
Papp Antal	50 lejt
Mészáros László	50 lejt
Horváth Lajos	50 lejt
Kalka László	50 lejt
Héder Sándor	30 lejt
B. Fodor Edith	50 lejt
Eisler Ede	50 lejt
Weisz László	50 lejt
Lehocz Ferenc	50 lejt
Kenéz Péter	50 lejt
N. N.	50 lejt
Spitz Sándor	300 lejt
Krista György	20 lejt

1939. DECEMBER 9-ÉN ÖSSZESEN 48.295 lejt

A Romániai Magyar Népközösség aradvárosi tagozatához (Iparos Kulturház) december 9-én a következő adományok jöttek be:

Czecher Gergely: egy gyermekruha	
N. N.	100 lejt
Rajki József és neje	200 lejt
Molnár István	200 lejt
V. R.: egy zsák liszt	
uzoni Kovács Zoltán	100 lejt
Csobod János és neje	250 lejt
Kovalecsik Gyuláné: gyermekruhák	
Hanecker Ernő	100 lejt
Összesen	950 lejt

Magyar katonai bizottság érkezett Rómába

Londoni jelentés arról számol be, hogy szombaton este magyar katonai bizottság érkezett Rómába repülőgépen.

FORUM filmszínház. Tel.: 20-10.

I. „Gibraltár”
Viviane Romance és Erich von Stroheim

FOX-híradó a legújabb eseményekkel. Előadások: 5, 7.15 és 9.30-kor, 11.30 és 3-kor matiné ólcsó helyekkel.
A szünetben PAT és PATACHON, a világhírű zenekomikusok is fellépnek.

Ma két szenzációs film egy műsorban:

II. Jéghercegnő *Sonja Henie*
Don Amache és a Ritz-estvérekkel

Rövidesen jön az eredeti **MAGINOT-VONAL** 3000 méter hosszúságban.

Arany
Arany
Arany

ILYEN JÓKEDVÜ LESZ
december 15. és 18.-án, ha idejében
betér valamelyik AURORA sors-
jegyárudába és vásárol Állami
Sorsjáték SORSJEGYET.

AURORA
ÁLLAMI SORSJÁTÉK.

Helyi cím: **Aradmegyei Takarékpénztár.**

Száz esztendővel ezelőtt írta egyetlen külföldi versét a Dráva partján a tizenhét éves Petőfi Sándor

Magyar történelmi és irodalmi emlékek a Dráva és a Mura völgyében — Cilley Ulrik koponyája Hunyadi László kardjának nyomával a cellei kápolnában — Attila lepteinek nyomában — A Tattenbachok kastélya, ahol a Wesselényi-féle összeesküvés résztvevői tanácskoztak — Mátyás ágyugolyói Radenci mellett egy öreg vár falában

Sziovénlában, 1939.

(COPYRIGHT by Jób Paál. Utánnyomás tilos).

Magyar emlékekkel van telítve ez a páratlanul szép vidék: a Dráva és a Mura völgye. Öreg várak, amelyek mohlepő omladékaiban bagoly húhog és ahova nagyitkán csak turisták merészkednek, éppen egy történelmi emlékekről mesélnék, mint a népdalok, amelyeknek nyoma él még mindenfelé. Louis Jósócs ur, a maribori Putnik igazgatója — maga is gyűjtője a történelmi emlékeknek — Basch doktor urhoz vezet el a múzeum tudós igazgatójához. És az igazgató ur mosolyogva mondja nekem:

— Tudja-e azt, hogy nálunk, Mariborban, a Dráva partján írta az Önök legnagyobb nemzeti költője, Petőfi Sándor — akkor még Petrovits-nak hívták — egyetlen külföldi költeményét. Ennek jövőre lesz kerek száz éve. Ez a vers, amelyet a nagy költő munkájának gyűjtői a „zsengők” közé soroznak, Petőfi összegyűjtött versei között nem igen jelelt meg, mint hogy Petőfi verseinek első gyűjteményes kiadása is — 1844-ben jelent ez meg — csak a költőnek 1842 óta megjelent verseit vette fel mint első költeményeket a sorozatba.

Mikor írt Petőfi itt? Az évszám a költemény dátumából megállapítható, 1840-ben. Abban az évben, amikor mint katona Zágrábban leszerelt. Lehet, hogy katonasága előtt, de lehet, hogy katonasága után utazott Mariborban keresztül. Száz évvel ezelőtt, 1839-ben hasonlott meg atyjával, odahagyta a selmeci licéumot, télviz idején gyalog ment Pestre, néhány hónapig a nemzeti színháznál statisztá volt és maga mesélt „utirajzai”-ban, hogy „hordtam a szinbadrá a székeket, pamlagokat s a színészek parancsára korcsmákba szaladtam sérért, borért, formás kolbászt”. Ekkor ment a katonasághoz, ahol — mintegy négy évvel később írt versében mondja — „csak káplár sem voltam, mindig közkatona...”. Rövid ideig hordta az augsbör, mert 1841-ben már újra vándorszínész és a Petőfi Társaság ereiként őrzi azt a lapot, amelyet a költő 1841. március 23-án Pozsonyból írt egyik barátjának, Török Gyulának, így: —

Hogyha messze leszek tőled veffetődve,

E lap által légy rám emlékeztetődve

igaz barátod

Pozsony, mart. 23-án, 1841.

PEIROVITS SÁNDOR
opsitos katona

Az a vers, amelyről Basch doktor nekem említést tett, valóban egyetlen Petőfi költeményvel között, amely külföldi helyet jelöl meg a költemény születési helyét, Valószínű, hogy a Petőfi-kutatók által felfedezett és ugyanakkor 1840-ben született „Honvág” című

mű vers is külföldön született meg, alkalmasint Zágrábban, de ennél nincsen feltüntetve, hogy Petőfi ezt a verset hol írta. A szóban levő — és általában ismeretlen — vers címe:

A DRÁVÁN (Marburgnál)

A cím alatt zárójelben levő megjegyzés a tizenhét éves Petrovits Sándor sajátkezű írása. A költemény három négyesoros strobából áll és így hangzik:

Zugó habjaidba szórom

E virágújjért,

Dráva! Hartsd alá s a páttra'

Tedd, midőn hazúmba ért.

Bárha dult lesz akkorára

Disze s hervadott,

És özönnel kelyhe nem hint

Szerte éden-állatot

S mondjad: ilyen a bonáért

Lángoló kebel,

Melyet a sors zivatarta

Tőle messze sodra el.

Talán a Dráva partjának ugyanazon bontjánál állott száz évvel ezelőtt a fiatal Petrovits Sándor „opsitos katona”, ahol nyolc évvel később, 1848. tavaszán a magyar szabadságharc legtragikusabb drámája lejátszódott. Magas sziklafal emelkedik itt a parton, szemben a világhírű maribori strandszigettel, a sziklafalat ma is „husarska pec”-nek hívják és áldozói előtt e szikláról ugratott a hajálba az a zászlóaljnyi magyar huszár, akik Veronából szöktek meg, hogy odahaza harcoljanak a szabadságért.

SI-TORNATANFOLYAMOMAT
december 11-én este 7.30-kor str. Mocioni 14.
sz. alatti tornateremben megkezdem.
Blenessy tornanár.

Radenci fürdő igazgatója Ptujba visz el: a régi vár falon hatalmas golyókat mutat. Ezek — a néphit szerint — Mátyás ágyúinak nyomát hirdetik ma is. Mátyás 1448-ban verte be Pettau várát. Emléke ezernyi legendában él itt ma is. Híres „fekete serege”-nek sok-sok vitéze látta meg itt a napvilágot. A hunyadiak kapcsolatai Szlovéniával hosszú ideig tartott és Orzen celjei professzor sok érdekes adatot gyűjtött össze erre vonatkozólag. Vele együtt jártam a cellei régi templom oldalkápolnájában, ahol ma is mutogatják Cilley Henrik koponyáját. Láthatjuk rajta, hogy Hunyadi László kardjának nagy volt a svájcia Belgrádban.

A levegőt nyelő emberek...

Borzalmas kellemetlenségeit idéz elő, majd nem minden tizedik embernél egy ideges eredetű u. n. (aerophagia) fullok levegőt nyelő ember, típus. Ezen kellemetlenség abból áll, hogy a gyomor és a bél megjelnek levegővel és bevezető fuvódást és feszültséget idéz elő a gyomor és bélrendszerben sőt a rekeszizmokat is annyira felolja, hogy nehéz légzés áll elő és a szívre is kellemetlen érzést, nyomást gyakorol. A beteg emi nem bír és ha eszik azonnal hányingere van, szégül, fejnemést érez, valósággal elkészeríti egész életét.

A világhírű amerikai GASTRO.D. azonnal megszüngetti azokat az ideges és gyomorra visszavezethető zavarokat és így megszűnnek fenti kellemetlenségek is.

GASTRO.D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban vagy postán megrendelhető 140 lej utánvét mellett CSASZAR E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Race-n, Radenci közelében, a domb tetején állnak még a Tattenbach várának romjai, Wambrechtsammer Anna német író „Das Glückspiel des Grafen Tattenbach” című regényében elmeséli történelmét annak a romantikus szerelmenek, amely a vár urát fizte háromszáz esztendővel ezelőtt, a Wesselényi-féle összeesküvés idején Zrinyi Péter hitveséhez, a szépséges Frangepán Katalinhoz aki XIV. Lajosnak felajánlotta a magyar koronát. Zrinyi Péter és hitve gyakran fordultak meg a várban, amelynek gazdáját Bécsü helyen talán akkor végezték ki, mint a szépséges Katalin férjét...

Nem messze a Mura egykori medrétől, közvetlenül a radenci források mellett van egy különös alakú domb. Tudásnak sem kell lenni hozzá, hogy megállapítható: nem a véletlen teremtette meg ezt a földrakást. A hetven esztendő Peitsch ezredes sokat mesél nekem a legendáról, mely szerint e domb rejtőné magában Attilának, Isten ostarának három koporsóját. Bizonyos, hogy Attila írt erre és azt is megállapították, hogy e helyen folyhatott valamikor a Mura. Lehet, hogy még ebben az évben ásattási munkálatok kezdődnek meg Radenci mellett. „Attila domb”-jánál, amelynek közelében egyébként már sok értékes lelet került felszínre.

Északaként, ha erre járnak a környékbeli, keresztvtnek magukra...

... Lidércfény látszik ilyenkor a források bírodalmában...

Monsignore Viktor Steska, a híres szlovén történetíró meséli nekem Ljubljánban:

— A Szent Jakab-templom mellett álló Szent Háromság szobra — amint felirása is elmeséli — a szent gotthardi csata emlékére emelték. Most restaurálják az oszlopot. De Ljubljána magyar történelmi emlékei között régebbiek is akadnak. Nem beszélnek arról az utról, amelyet „strada hungarorum”-nek nevez a történetírás és amelyen a magyarok a X. és XI. században gyakran jártak Görz és Velence felé. Ezernégy száztizetben is ezen az úton jártak a magyarok, a püspökség irattárában sok-sok magyar történelmi emlék van. Közöttük talán legértékesebbek Mária özevgy magyar királynénak, II. Lajos özvegyének a mohácsi vész utáni időkből eredő levelei az akkori ljubljana püspökhöz, Ferdinand Baron Cristoforus von Rauberhez, aki egyben — az akkori szokásoknak megfelelően — magas katonai rangot töltött be a császár hadseregében és Militárintendant volt. En azt hiszem, hogy érdemes lenne történelmi szempontból a leveleket felidőzni.

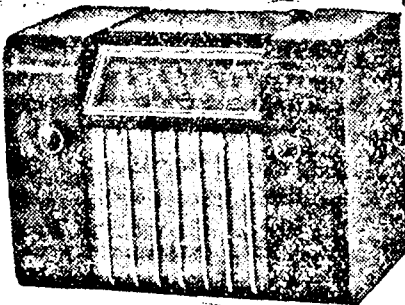
A világhírű és magyarságára mindig büszke zeneszerzőt, Lehar Ferencet is megihletté a szlovén hegyek sok-sok romantikus legendája. Egyik legszebb örökéletű dala, amely mindig a fülünkben cseng:

... Oh Villa, oh Villa. Te szép és csodás...

Itt született meg Bledben, a bledi tó közepén állítósan megpihenő sokszáz esztendő kicsiny kápolnában. Talán a bledi tó partjáról intéget felénk legszebben a Triglav hóval fódott, merész bérceivel. A bledi tó partján mesélik a legszebb legendákat a viljákról, ezekről az ésbontó szemű tündérekől, akik megigézik a jámbor vándorokat. Arany hajukat arany fésűvel bontják ki a sziklák tetején és — nekik köszönhetjük Lehar Ferenc legszebb dalát...

PAÁL JÓB

Az összes világmárkák egy kézben

GRAEIZ,

SCHAUB,

BLAUPUNKT,

STANDARD,

MINERVA,

EUMIG,

KAPSCH,

RADIONE,

ZENIT,

IMPERIAL

Kedvező
részletfizetési
feltételek!

2500 lejtől
kezdve!

Hammer Zsigmond és Fia Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 27.
Telefon: 18-47.

Hasznos, értékes

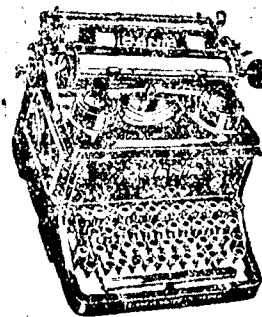
árfélemelés

— nélkül —

kaphatók, új, használt

— kis és nagy —

írógépek

SZEGFU Str. Bratianu 7. Tel.: 11-44.

„S. O. S.!”

*

Milyen fiatal még egész, korszerű műszak. Felkészültségünkön alapuló gondolatvilágunk. Milyen fiatal még ez az egész korszak, amelyben élünk és amelynek évei néha évzizednyi eseményt zsufolnak össze. Ime, a külföldi sajtó most emlékezik meg arról, hogy az S. O. S. jelzés, ez a korszerű varázsige most harminc esztendeje került először forgalomba, hogy halálraszánt emberek vergődéséről hírt vigyen azoknak, akik segíteni tudnak. Három évzizeddel ezelőtt röppent először világgá a szikratáviró jelzéseinek három legjellegzetesebb beüje, az S. O. S., hogy hírt vigyen a Villám névre keresztelt, tudományos kutatás céljaira felszerelt hajó veszedelméről. Harminc év alatt azután valóságos varázsigévé fejlődött a három beüje, varázsigévé, amely csodát tesz, megmozgatja az emberi karokat, gyorsabb dobogásra serkeníti a szíveket és lázas, izgatott munkára az emberkarokat, mert parancs ez a három beüje, a sokszor megcsufolt és sutbadobott, de házunk tájáról mégis eltilthatatlan emberiség parancsa.

Mennyi szépség, mennyi megható emberi érzés zsufolódik össze a segélykérés nemzetközileg elfogadott három beüjében! Nincs hajó a viharos tengeren, a ködös Óceánon, a torpedóktól szántott végtelen vizeken, amely ne figyelne fel a szikratáviró minden szónál, az emberi nyelv minden ékes beszédénél értelemhez és érzelemhez szőjőbb jelzéseire. Nincs olyan sűrű köd, olyan fomboló vihar, olyan hatalmas hullámtojódás, ami hatalmasabb lenne a részvét, a segítővágyás minden akadályon áttörő érzésénél, amit a három egyszerű beüje hív életre. Mert hid ez a három beüje, hid az emberi nyelvzavaron keresztül, hid embertől-emberhez, a veszélytől a biztonság felé.

Szép, emberi évforduló az S. O. S. jelzés harmincadik születésnapjára való emlékezés. De éppen most, amikor a világ minden szikratávirógépe sem lenne elegendő ahhoz, hogy a pusztulásba rohán embermilliók veszedelmét híruj adja, éppen most kell megkérdeznünk: miért csak a tengereken bir varázszerővel a bajbajutottak segélykérése?

Igaz, hogy a Föld felületének kétharmadrésze fejejt a víz az ur, mégis, az emberiség a megmaradó egyharmad részhez kötötten él, itt hullámszik mozgalmas élete, amelynek viharai nagyobb tömegveszedelmét jelentenek, mint a tenger tombolása. Már kitört a gyűlölködés orkánja és sodrában teheftelenül vergődnek a legműveltebb, legpolgárosultabb országok tömegei. Már érezzük a vihar fokozódását, ujjabb és ujjabb vihargócok jelzik, hogy a fenyegető veszedelem terjedőben és a lelkek szikratávirója végveszélyben sikoltja világgá a reménytelenség üzenetét. S. O. S.! S. O. S.! S. O. S.! — furja magát az események vak éjszakájába a kétségbeesés kimondatlan, vagy csak felhangon elsuttogott segélykérése, veszedelmében az életünk, a munkánk, minden, ami célt és értelmet jelentett számunkra, mert fegyverrel kell egymásnak rohannunk és olyan leszámolást végeznünk, amihez semmi közünk. Segítség! Zokognak a befelé síró, némán parancsot teljesítő embermilliók, segítség, mert elpusztulunk.

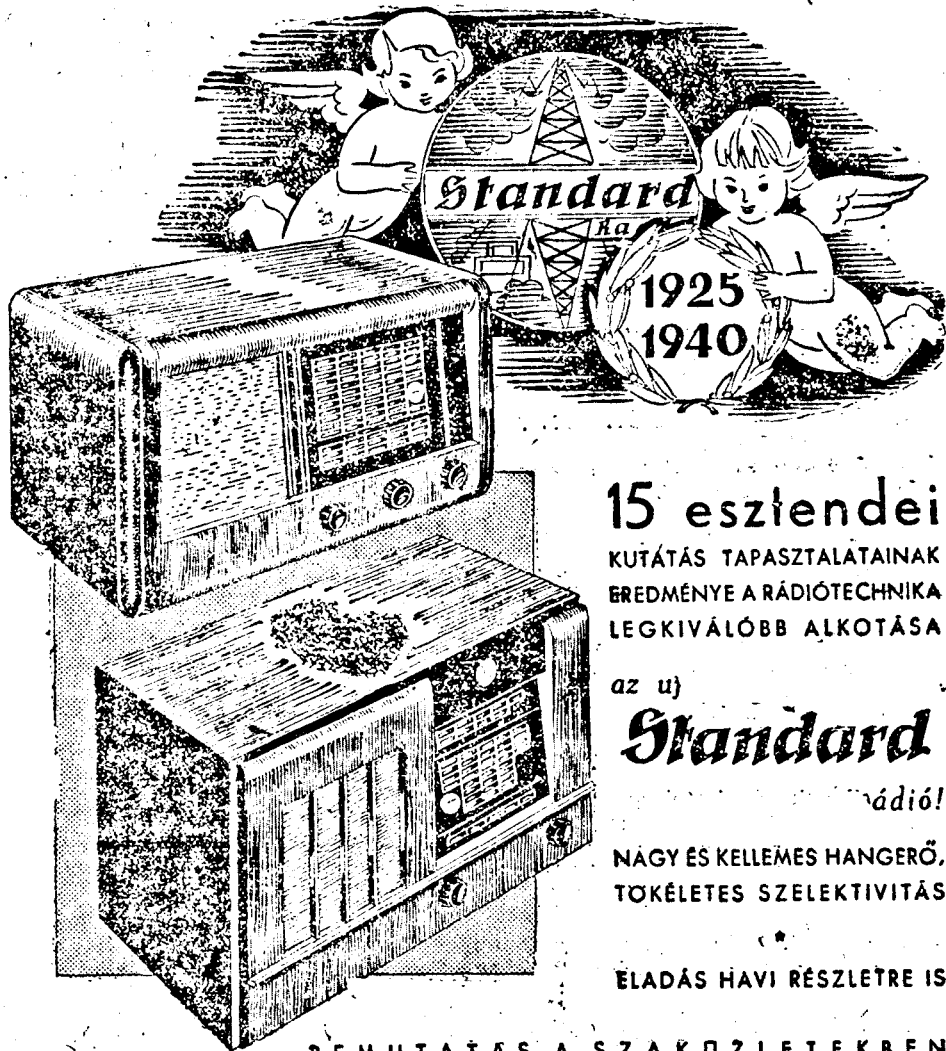
De nincs remény arra, hogy ezt a rémült kiáltást a világ bármelyik szikratávirókészüléke is felfoghatná. A világ léleküre zsufolt a jelszavaktól, szótlanoktól, az emberi lélek mesterséges izgatószerének korlátlan adagolásától. Egyre idegenebbül hangzanak a még egyazon nyelven kimondott szavak is, a lelkek finom műszerei sem képesek felfigyelni még a szomszédból felhangzó segítségkérésre sem, mert minden és mindenki beleszédül a vihar szédítő iramába.

A megértésbe, a fejlődés lehetőségébe, a jószándékba vett hírt törékeny hajójának roncsain vergődünk a vér tengerén és csak hallhatatlan, leggyöbbször magunk előtt is eltorzítottan megfogalmazott gondolatszikrákkal küldjük félelmünk végveszélyről beszélő jelzéseit a történelem felénkboruló, viharos, süket éjszakájába... (b. k.)

Enyhítések

a magyarországi sajtó cenzurában

Budapestről jelentik: A belügyminisztérium a sajtóellenőrzésről új rendeletet adott ki, amely az előző sajtórendeletet felfüggeszti. Az új rendelet értelmében a lapok szabadon adhatnak ki cikkeket és csupán azokat kell bemutatni, amelyek az ország külpolitikai érdekeit, az állam belső rendjét, a köznyugalmat, a közbiztonságot, gazdasági érdekeit és hitelüket érintik.

15 esztendei
KUTATÁS TAPASZTALATAINAK
EREDMÉNYE A RÁDIÓTECHNIKA
LEGKIVÁLÓBB ALKOTÁSA

az új

Standard

rádió!

NAGY ÉS KELLEMES HANGERŐ,
TOKÉLETES SZELEKTIVITÁS

ELADÁS HAVI RÉSZLETRE IS

BEMUTATÁS A SZAKKÖZLETEK BEN

Standard

Kapható:

Szabó Albert

rádió-osztályában,
részletre is.

Arad, Bul. Reg. Maria 20.

Kapható kedvező részletfizetési feltételek mellett, szenzációs olcsó áron

HAMMER ZSIGMOND és FIA

cégnél Arad, Bul. Regele Ferdinand 27. szám.

Bénán, egész nap tolókcocsiban ül
a tank feltalálója

Párisból jelentik: A „Romania” című fővárosi lap részletes tudósítást közöl a harcikosik feltalálója. Louis Breton francia tudós klüzdelméről, ahogy 77 éves korában béna lábakkal egy tolókcocsihoz szögezve tengeti napjait. Breton találmánya nélkül a világháború talán más befejezést nyert volna, de a nyugati fronton, amikor megjelentek a harcikosik, az elesigázott német csapatok már nem tudtak többé ellentállni ennek az újfajta pusztító hatású fegyvernek.

Breton 1862-ben született és 36 éves korában választották meg először képviselőnek és azóta egészen 1921-ig minden ciklusnak tagja volt. 1921-ben választották meg szenátornak. Egész életét a tudományoknak szentelte a gyógyvíthatású sugarakkal és a rádiumos kezeléseknek volt egyik uttörője.

Még most sem beszélnek Breton körüvetében arról, hogyan fedezte fel a harcikosit, milyen megfontolások vezették, amikor ezt a modern harc szempontjából annyira fontos fegyvert feltalálta.

Ma a 77 éves tudós szellemi képességének teljes birtokában van, de fizikumja már nem bírja. Egésznap tolókcocsiban ül s Páris környéki villájában egész sor saját találmányu

kényelmi eszköz szolgálja a beteg tudóst.

A francia lapok — írja a Romania párisi tudósítója. — közlik a világháborúban használt első harcikosik rajzát is és ismerteti Breton találmányának elkövetkezendő nagy szerepét a mostani háborúban.

Nem indul Budapestre
a karácsonyi sportvonat

Nagy érdeklődés kísérte azt a karácsonyi sportvonat-kirándulást, amelyet Budapestre terveztek Bucurestiből és az ország más nagyobb városaiból.

Legutóbb a Venus bucarestii sportegyesület által szerzett engedély alapján rendezték meg ezt a kirándulást, mint emlékeztető — igen kitünő sikerrel. Hasonlóan a multkorhoz, ezuttal is vizum és utlevélkényszer nélkül akarták megvalósítani a sportvonat utját, és pedig december 26-án, tehát karácsony másodnapján indult volna a vonat és január 2-án érkezett volna vissza az országba. Már nagy számban történtek jelentkezések is, és nap délben érkezett bucarestii távirat azonban közölte a menetjegyjelzőkkel, hogy a sportvonat indulása elmarad.

DAUER (tartós hullám) a legújabb modern gépekkel, hajvágás és mosással, 6-7 havi jótállással 200 lei **LUX** nőifodrász-szalon Legújabb bálí frizurák (Minorita templom mellett) FOTER

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 || Egy hócapra 70

Ejtéli mise — vádión

Az ellenséges államok fővárosaiban hovatovább megszokott dolog már az elsötétítés. A renülők felderítő manővereket végeznek és az este beálltával a lámpákat Páris, Berlin és London uccáin eloltják, helyesebben úgynevezett légvédelmi félvilágításba helyezik. De megförténik, hogy szinte vaksötétségbe borul a város, amikor komoly támadásoktól tartanak. Az elsötétítést — mint ismeretes, — különösen Párisban vették keresztül a legpéldászerűbb módon. Most, a francia főváros elsötétítése következtében érdekes probléma merült fel. Mint olvassuk, a francia érseki hivatal közölte a katolikus egyházi vezetőkkel, hogy az idén karácsony szent estéjén nem lesz éjtéli mise Párisban. Erre a rendelkezésre az adott okot, hogy a háborús helyzetre való tekintettel, az elsötétítést még szigorubbant haitják végre, mint azt eddig tették. Karácsony szent estéjére ezek szerint, a kiméloton vaksötétség borulna. A francia lapok tehát logzal teszik fel a kérdést az egyházi hatóságokhoz, vajon nem volna-e lehetséges az éjtéli misét Franciaországban rádión keresztül közvetíteni, hogy legalább lelkileg minden hívő résztvehesse ezen a szentmisén, ha már a háborús intézkedés megrontotta ezt a szép és kegyeletében tradíciós estét.

ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT: Páris 9.86, London 17.44, Newyork 446, Brüsszel 73.56, Milánó 22.50, Amszterdam 236.70, Berlin 178.62, Szófia 5.40, Belgrád 10.00, Bucuressti 325.

A propagandaügyi miniszter sálto-teája. Bucuresstiből jelentik: Radian propagandaügyi miniszter pénéken délután 6 óraker az „Athenée Palace” szalonjában teát rendezett a Romániában tartózkodó külföldi laptudósítók és a távirati ügynöksékek munkatársai számára. Az összejevetelen megjelent Gafencu külügyminiszter, Giurescu, a propagandaügyi minisztérium vezérigazgatója és közel 100 külföldi újságíró, akikkel a külügyminiszter és a propagandaügyi miniszter barátságos beszélgetést folytatott.

Lemondott a belügyminisztérium vezértikára. Bucuresstiből jelentik: Malinescu Victor ügyvéd, a belügyminisztérium vezértikára benyújtotta lemondását. A lemondást elfogadták.

AZ ISKOLÁK KARÁCSONYI SZÜNETE. Bucuttból jelentik: Az ország valamennyi iskolájában a karácsonyi szünet december 22-én, pénteken kezdődik.

Hó borítja a Vezuvot. Rómából jelentik: A Rómát körülvevő hegyekben havazott. A Vezuvot is hó borítja.

HÁROM HUSTALAN NAP FRANCIAORSZÁGBAN. Párisból jelentik: A földművelésügyi miniszter rendelkezést adott ki, amely szerint hétfőn és kedden kívül pénteken is tilos a huszogyasztás.

Furtwaengler a bécsi Zeneakadémia élén. Bécsből jelentik: Bürckel, ausztriai körzetvezető Furtwaengler tanárt a bécsi Zeneakadémia igazgatásával bizta meg.

NÉVVALTOZTATÁSI LÁZ STOCKHOLMBAN. Stockholmból jelentik: Svédország lakosait az utóbbi időben valóságos névvaltoztatási láz fogta el. A skandináv államban nagy számban élnek családok, amelyek neve a jellegzetes „son” (megfelel a magyar li-szónak) szócskával végződik. A sok Andersson, Pettersson, Johnsson és a többiek „elhatározó lépésre” szánták magukat. Azoknak a helységeknak a nevét, ahonnan származnak, egyszerűen hozzáillesztik vezetéknevükhöz. Így tett Svédország jelenlegi földművelésügyi minisztere, Pehrsson is, aki Bramstorp-tanyáról származik és nevét Pehrsson-Bramstorp-ra változtatta. A névvaltoztatási megalom nem montes a tulajdosoktól sem és ez utóbbi körülmény a kiváló svéd filozófust, Jören Sahlgrent a svéd neveltről szóló könyv megírására indította, amelyből a „hozzánemérték” ötleteket meríthetnek. A neves professzor tanulmánya körülbelül 30.000 névvel ismeretj meg olvasóit. A régi nemesi megalom folyamán már igénybevevett neveket az igazságügyminiszter védetté nyilvánította.

Falragaszkok és reklámok városi felülbétegyzése. Az erdélyi sajtóban közlemény jelent meg különböző kereskedelmi és ipari érdekképviseletek részéről a falragaszkok és reklámok bétegyzéséről, különös tekintettel a karácsonyi, úgynevezett reklám-hadiáratra. Ennek során megírták a lapok, hogy mentesek a karácsonyi bétegy alól a cégtáblák, a vállalat székhelyén kifüggesztett reklámok, amelyek a vállalat kereskedelmére vonatknak, azok a cédtáblák, amelyek valamely ház eladását vagy bérbeadását hirdetik, ha ugyanarra a házra vannak kifüggesztve, valamint állás, vagy szolgálat keresésére, illetve ajánlására vonatkozó hirdetések és a lapoknak a lap terjesztése érdekében kifüggesztett összes hirdetései. Ezekkel a közleményekkel kapcsolatosan Aradváros pénzügyi szolgálatának hirdetésményügyi osztálya tévedések elkerülése végett annak közlésére kért fel fel bennünket, hogy mindezek az intézkedések az állami illetékekkel állanak összefügésben és nem vonatknak a város által kibocsátott úgynevezett hirdetés-bétegyekre. Ebben a vonatkozásban változatlanul fennáll a város pénzügyi szabályrendeletének intézkedése, amire nézve a pénzügyi szolgálat hirdetésményügyi osztálya készséggel szolgál felvilágosításokkal.

Karácsony az ajándékozás ünnepe... Mult vasárnapi számunkban már ismertettük azt a nagyvárosi akció, amelyet az ismert MOTIU-divatárház indított. Az akció célja, — mint már említettük — az, hogy a karácsonyi ünnepre olyan ajándékokat adhassunk kedveltjeinknek, amely nemcsak szemrevaló, hanem a legszükségesebbet is fedezi. Az emelkedett árak ellenére, a cég dusan felszerelt raktárából sikerült nagy mennyiségben olyan anyagokat kiválasztani, amelyek feltűnő olcsó áron kerülnek árusításra és amelyek az ajándékozásra a legalkalmasabbak.

Játékból agyonlötötte egy iskolásfiú a társát. A Bucuressti Herastrau-negyedben esőtörtökön Logofatu Grigore iskolásfiú szülei távollétében lakásukra hívta Stănescu Alex és Grigorescu Emil nevű iskolatársait, akiknek mutogatni kezdte az asztalfiókban levő revolvert. Stănescu — abban a hiszemben, hogy a revolver fölfeletlen — tréfából Logofatura célzott és meghozta a ravaszt. A fegyver elsült és hasba találta Logofatut, aki a kórházban borzalmas kínok közepette kiszenevedt.

A híres „ötös íkrek” sem kivételek

A kalforniai Hawthorn-club táviratot intézett Rooseveltnélkhoz és közbenjárását kérte arra vonatkozólag, hogy a világhírű kanadai ötös íkreket helyezzék biztonságba Kalfornióban, mert nincsen zárva annak a veszélynek a lehetősége, hogy Kanadát esetleg légitámadás érné. Ugyanilyen értelemben táviratozott a klub a dionel ötös íkrek ugyancsak világhírű kezelborvosának és nevelőjének, dr. Alan Dafoc-nak. Rooseveltnel egyelőre még nem válaszolt a hozzá intézett megkeresésre. Dafoc dr. azonban a következő táviratot küldte a Hawthorn Club elnökének: „Az ötös íkrek az angol király mellett, tehát vallaniok kell minden kockázatot, épp úgy, mint bárki másnak Kanadában, amíg az angol birodalom háborút visel.”

Lipniczki Panni halála. Tragikus körülmények között elhunyt Lipniczki Ferenc és neje Panni nevű 16 esztendő leánykófia, a kereskedelmi leányiskola növendéke. A kis Lipniczki Panni szervezett sulyos betegség támadta meg és rövid szenvedés után szülei és hozzátartozói nagy fájdalomra elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 óraker lesz a Raduel-ut 18-20. számú gyászaházból.

DIANA

Fekvő beteg ledörzsölése naponta.

Magyarok Jugoszlávja kímintetése. Belgrádból jelentik: Pál kormányzóherceg a közlekedésügyi miniszter előterjesztésére a Jugoszláv koronarend másod osztályu keresztiével tintette ki dr. Szilárd Géza magyar kereskedelmi megbizottat. Ugyancsak ezalkaion mal a Szent Száva-renddel tintették ki dr. Bolla Gyula követségi titkár és kiintették több más személyt a magyar kereskedelmi élet előkelőségei közül.

Nagy karácsonyi ajándékvásár a TEXTIL A. B. C.

divat, kelengye- és ridiküláruházban, a lutheránus-templommal szemben.

MEGVONTÁK EDGAR AUSSCHNITT ÁLLAMPOLGARSÁGÁT. Bucuresstiből jelentik: Minisztertanácsai határozattal megvonták Edgar Ausschnitt román állampolgárságát. Ausschnitt 1894. június 18-án született Galafiban.

Erdélyi Kamara Színház (Központi szálló épülete)

Vasárnap d. u 6 és este 9-kor
MA UTOLJARA

VÁLÓOK

Vigjáték. — Szerepök: Major Kató, Erényi Bözke, Harmath Jolán, Agai Margit, Mészáros Béla, Szendrei Mihály, Paik Odön és Jávor Alfréd.

Esti istentiszteletek a református templomban. A belvárosi református templomban az adventi időszakban a hétköznapj iistentiszteleteket este hat óraker tartják meg minden nap a templom elrekesztett részében.

Az előkelő vendég

— Uraim, most Sir John következik...

Gyomorajdalmok (Központi szálló épülete)
10% emésztés
10% emésztés
gyomorgógyógyít

Bullrich-Só
PRÓBAZACSOKO 40-LEI-100gr.CSOMAG 28-LEI

Dr. Bulor Truia közjegyző irodáját megnyitotta. Neuman-palota, Str. Horia 1. Telefon: 11-19.

Gyermekeiről készíttessen „SZERIA - FÉNYKÉPEKET”
Legszebb **KARÁCSONYI** ajándék
20 különböző felvételi csak: **Lei 100.—**
FOTO-SPORT, Str. Eminescu 2.

Ma: Credo közgyűlése. December 10-én. Advent második vasárnapján délelött 10 óraker tartják meg a Credo-egyesület gyűlést, amelyen Schweitzer József dr. tart előadást. Délután 4 óraker a Rózsajűzer-társulat titokváltása.

Hasműtétek után! Időszakokban a régióta bevált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűvíz kifűnő hashajtó, amely a belek tartalmát biztosan felhígítja és azt csakhamar fájdalommentesen levezeti. Kérdezze meg orvosát.

Jelentkezzenek a Scheicsik-család hozzátartozói! Az aradi rendörtség felszólítja az ismeretlen helyen tartózkodó Mayer Jánosné, született Scheicsik Margitot és Scheicsik Bellát, hogy örökösödési ügyben saját érdeklükben haladéktalanul jelentkezzenek a központi rendörtség 18-as számú szobájában Sava Mihai csoportvezető detektivnel.

— Mi az, aminek nem ment fel az ára? A mai viszonyok között fehérruháknak ritkaságnak mondhatjuk, ha feledkezünk valamit, aminek nem ment fel az ára, hanem változatlanul a drágulási folyamat előtti áron szerzhető be, hiszen a háború a világ minden részén csaknem teljesen megállította a nyersanyagok szállítási lehetőségét. Különösen azok a cikkek drágultak meg, melyeknek nyersanyagát külföldről kaptuk, így elsősorban a ruházati cikkek nagyrésze. Ebben a drágulási tendenciában szinte meglepetésszámba menő, hogy a DIVA-modellhez pompás ruha- és kabátjai ma is a régi olcsó árakon szerzhetőek be, a minortá-palotában levő üzletében. A títka ennek az olcsóságnak az, hogy a DIVA idejekorán megfelelő készleteket szerzett be ruha- és kabátanyagból és ma abban a kiváltságos helyzetben van, anélkül, hogy közismert elegáns modelljeit nélkülöznél, avagy a minőség, vagy az elkészítés rovására tenné, változatlanul a régi olcsó árakon bocsátja pompás modellkabátjait és ruháit a közönség rendelkezésére. A hölgyszükség, mely már tisztában van a DIVA szolid üzleti elveivel, örömmel keresi fel a DIVA minorita-palotában levő üzletét, mert egyike azoknak a kevés helyeknek, ahol a drágulási folyamat nyom nélkül maradt.

— A Kölcsey Egyesület Petőfi-emléknapja, mely november 15-én elmaradt, jövő vasárnap, december 17-ikén délután 5 órai kezdettel lesz megtartva a Közművelődési-palotában. Az emlékbeszédet Fischer Aladár elnök megnyitja után Tarnóczy Lajos mondja Petőfiről. A műsor többi részét Petőfi művészete tölti ki. Ennek tolmácsolói lesznek szavalattal Urmósi Jenő Ifjúsági Szavalókara, Jávorka Alfréd színművész és Mózsa László fögműziumi tanuló, énekekkel Kulcsár Kálmán római katolikus énekkara és Zábráczky Zoltán Városliget Operahelyettese. Külön érdekessége lesz a szép emléknapnak Csányi Mátyás zenekari és énekes színpadi jelenete, melyet Petőfi „Falú végén kőrta kocsma” című versének szövegére szerzett. Ebben a magánszólások szereplői Bujbás Árpád, Almási Nusi, Schneider László, Schulek Erzsike és táncos párok, műtatók, muzsikuskok, kiknek nevét a részletes műsor fogja közölni. A zenekar, melyet szerzőnk vezényel, az Aradi Torna Egyesület kitűnő társasága.

Személyesen győződjön meg!

Logosóbban ünnepek előtt szőlőt, almát, fügét, mandarint, grapefruitot, narancsot, frissen érkezett árukból csak

Wagnernél vehet. Bul. Reg. Maria 19.

— A Zs. Négyzet Ifj. Tagozata Napközi Otthona javára december hó 10-én d. u. 4 órakor nagyszabású gyermek-előadást rendez a Zs. Kulturházban, (Str. Consistoriuului 18.), melyre szeretettel hívjuk meg az érdeklődőket. Gyermekeket és felnőtteket, akiknek szórakoztatására az Otthon gyermekei, Sebes Ily, Gróf Éva és Salamon Klára növendékei nagy gonddal és szeretettel készülnek elő.

Végkiárusításból

ion- és pamuivásznakát, kimaradt asztaineműeket lakáson árusítom,

I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— Eltűnt aradi hatalkoruk, Katona Róza, Mos Alun-uccai lakos bejelentette a rendőrségen, hogy 27 esztendősen Antal nevű fia napok óta nem tért haza lakására. — Bodea Ioachim, Lae Barna-uccai lakos közölte a rendőrséggel, hogy 5 éves Stefan nevű fia eltűnt otthonról. — Az eltűntek felkutatására megindult a rendőri vizsgálat.

— Az aradi Mária-kongregációk közös szentáldozása. Szűz Mária szepülötelen fogantatásának ünnepén az aradi Mária kongregációk reggel hét órakor közös szentáldozáson vettek részt. Déliben 10 órakor tartották meg az ünnepi szentmisét, amelyen a buzgó római katolikus hitéletet élő hívek nagy számban vettek részt.

Régi és tört ezüstöt Argintaria NISZEL

veszünk a legmagasabb napi árban — ARAD, Str. Eminescu 20.

— A légvédelmi előadások sorrendje. A Central-palotában tartandó légvédelmi előadások mai, holnapi és holnaputáni sorrendje a következő: December 10-én: 10—11-ig az állami hivatalok, a várósháza, a vár-megyerháza, a IX. iparkörzet, a törvényszék, az ügyvéd-kamara, a kereskedelmi, a földművelésügyi és a munkakamara tisztviselői részére tartanak előadást. 11—12 óráig a rendőrség, a kataszteri hivatal, a folyammérnökség, a pénzügyigazgatóság, a társadalombiztosító, az erdőgazgatóság és az állami hivatalok számára rendeznek légvédelmi előadást. December 11-én: IV. kerület 8—8.50-ig V—Y betűig, 9—9.50 A—E betűig, 10—10.50 F—J betűig, 16—16.50 K—O betűig, 17—17.50 P—U betűig, December 12-én: V. kerület 8—8.50-ig V—U betűig, 9—9.50 A—H betűig, 10—10.50 I—R betűig, VI. kerület 16—16.50 V—Y betűig, 17—17.50 A—F betűig.

Wizóban

kedden d. u. 6 órakor Chanuka-ünnepélyt rendezünk.

LEGBIZTOSABB IDEGCSILLAPITO

— Vallásos ünnepély a református templomban. Ma, december tizedikén, délután öt órakor a belvárosi református templomban az IKE (Ifjúsági Keresztény Egyesület) vallásos ünnepélyt tart a lapunkban már közölt műsor szerint. Az ünnepély kiemelkedő része Szilágyi Sándor pankotai református lelkész előadása és szavalata lesz. Szilágyi Sándor az ifjabb református lelkész nemzedék kiváló tagja, aki szavalataival sokszor ragadta tapsra hallgatóságát. A rendezőség szívesen látá minél számosabb érdeklődőt.

— Az AAC felhívása. Az AAC felhívja ifjúsági jártékosait, hogy vasárnap délután háromnegyed 2 órakor okvetlenül jelenjenek meg az AAC-pályán; ahonnan beöltözve megy át a csapat a Crisana CFR elleni mérkőzésre.

Készpénzért veszek arany, ezüst ékszert

brilliáns- **KUN ékszerész** kövekkel

— A katolikus fii-elem-iskola jubileuma. December 10-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel rendezi meg az aradi katolikus elemi fiúiskola fennállásának 10 éves ünnepségét. Az ünnepély műsorát már az elmúlt héten részletesen ismertettük. Szerepelnek benne az iskola minden osztályának növendékei és a vezetők közül Návrády Ágoston igazgató-tanító, valamint Pintér Ilona tanítónő tartanak előadást. A műsor egyik kiemelkedő mozzanata Lakatos Ottó dr. rendfőnök-plébános beszéde lesz. A növendékek énekkarát Láng István tanító vezényli. Meghívóval rendelkezőket minél nagyobb számban szívesen lát a rendezőség.

— Az aradi Szociális Misszió Társulat, mint minden esztendőben, ez évben is megrendezi az immár hagyományos sikerű teadélutánját. A Szociális Misszió Társulat teadélutánjának időpontja: január 14. és színhelye: a Központi Szálloda összes termei. A Szociális Misszió-teadélután tisztá jövedelmét kizárólag a szegények, a gyermekek támogatására fordítják. A társulat vezetősége, a lelkes hölgytagok már hetek óta a legnagyobb gondossággal és önzetlen szeretettel munkálkodnak, hogy az erkölcsi és anyagi sikert biztosítsák.

Dr. Balogh Ernő előad a Kölcsey Életiskolában

A borosjenői kórház igazgató- főorvosának, Balogh Ernő doktornak a neve egy évűzede óta összeforrott a Kölcsey-Egyesület köznevelődési munkásságának a történetével. Egyaránt nagy örömmel várta előadója a köznevelődési pajota nagytermében rendezett vasárnapi irodalmi délutánoknak és a tudományokat népszerűsítő szerdai estéknek. Színes költői fantáziája és vidám ötletességrel folyamatos szabad előadása a gyakorlati élettel kapcsolatos orvostudományi anyagot is nemcsak tanulságokkal, hanem a szép élvezetével is mélyíti el hallgatói lelkében. E hét szerdáján este 9 órakor a köznevelődési pajota kistermében lesz a második előadó a Kölcsey Életiskola tavaszig tervezett előadássorozatában. A tárgy, melyről beszélni fog: „Az ember meg a ruha.” Ez a szerény, jellege a szerdaesti férfi és női közönség számára sok érdekes tanulságot rejteget az emberi szervezetről fejlődéstörténetéből s a ruházatkodás multjából és jelenéből. Hívatalos minden belépőtídi nélkül a barátságos kultúrpalota kistermében az Életiskolának erre a tanulságos és szórakoztató előadására a köznevelődés minden barátja.

— Kávédelután a Református Otthonban. A Református Nőszövetség szokásos havi jótékonycéln kávédelutánját december 14-én, csütörtökön délután hat órakor tartja a Református Otthonban. A háziasszonyi tisztet ezalkalommal Purgly Lászlóné, a Nőszövetség örökös díszelnöknője tölti be. A kávédelutánra vendégeket szívesen lát úgy a háziasszony, mint a Nőszövetség.

Nagy **zsebkezdővásár** **Ruttkay & Botye** cégnél

— Karácsonyia-ünnepély a Napközi Otthonban. December 22-én délután 4 órakor lélekelmő és meglepő hangulatu karácsonyia-ünnepélyt rendeznek a Napközi Otthonban. Mint ismeretes, a Napközi Otthon 55 szegény, vézna gyermeket lát el izletes, tápláló étkezéssel. A karácsonyi ünnepek alkalmával ajándékokkal lepik meg a szegény gyerekeket, akik a tél hidege elől a Napközi Otthon meleg szeretetében találtak menedéket.

— Alkoholisták, akik gyomorhurutban szenvednek, elvesztett étvágyukat napi kb. 150 grann természetes „Ferenc József” keserűvíz használata következtében gyakran meglepő rövid idő alatt visszanyerik. Kérdezze meg orvosát.

— Szerkesztői üzenet: Többek szives érdeklődésére ezúton közöljük, hogy az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület aradi irodájának címe: Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 41.

Tersanszky József színmester üzletét ismét megnyitott. Str. Meşianu 14. szám alatt. Szörmeáruk nagy választékban. Szörmemunkák olcsón és pontosan.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTARAK: **VASARNAP:** WEISZ gyógyszerár, Piata Avram Iancu 12. IANKA gyógyszerár, Bulev. Reg. Ferdinand Dr. DICK gyógyszerár, Str. Mărăşesti 1. **HÉTFŐ:** FÖLDÉS gyógyszerár, Str. Eminescu. KÁRPÁTI gyógyszerár, Bul. Reg. Ferdinand ROZSNYAI gyógyszerár, Piata Avram Iancu

Ágyneműek, lehéreműek, pijamák, hálókötösök a legolcsóbban készülnek

Bakácsnál, Ortutay-palota

— Az aradi rendőrség népesedési hivatala közli az érdekeltekkel, hogy december 11-én, 12-én és 13-án, hétfőn, kedden és szerdán az alábbi uccákban levő ingatlanok tulajdonosai és főbérleti kell bejelentésük a házukban, illetve lakásukban május óta történt esetleges változásokat: Tribunal Dobra, T. Axente, Sinaogel, Rădulescu, Cercetaşilor, Gr. Alexandrescu, Paul Chinezul, General Cernat, Cuza Vodă, Muciu Scaevola.

Jó felvétel, jó kép, ha SCHLEUSSNER Tempo, Rot, Gold, vagy **tekercs** és **Packfilm** használ. Allandó gyári raktár: **Foto Central** új helyiségében, Blv. Reg. Maria 18. (Szabó Albert mellett)

Rádióbemondók harca az éterhullámok tengerén

Riport azokról, akik hangjuk révén az egész világ ismerősei — Kik az idegennyelvű szpikerek Párisban és Londonban

Páris. Háborúról tulajdonképpen még mindig nem lehet beszélni. A ma háborúja, az egyformán felkészült hadviselőfeleknél — éppen szemben a megszerzetlen Lengyelország lerohanásával — időnyeréssel, a minél agyafurttabb taktikázással, kéntevekenységgel, az ellenfél összes gyenge pontjainak kitapintásával, blokáddal, demoralizálással és a „fehér háború” legletörhetősebb fegyverével, a rádiópropagandával indult meg.

Ez a háború fényleg megkezdődött s javában áll. Itt a levegő láthatatlan, de annál jobban hallható hullámain folynak le például legjobban a háborús Babel offenzívái. Páris mindennap 16, London 15, Berlin 12 nyelven vivja meg rádió-csatáit. A magyar leadások mind a három rádió szerepének. De érdekes, hogy a semlegesek is mennyire lépést tartanak ezzel a tempóval. Newyork például 3, Moszkva tíz nyelven közvetít, a semleges Róma pedig több nyelven rádiózik, mint bármely hadviselő fél, mert az olasz állomások 20 idegen nyelven üzennek naponta a világ 200 millió rádióhallgatójának.

Párisban hihetetlen népszerűsége tett szert a külföldi rádióhallgatás s dacára annak, hogy a párisi kormánynak nem jutott eszébe az olcsó néprádió bevezetése, óriási kereslet nyilvánul meg a rádió iránt s ma már alig van lakás, ahol a család

esténként nem a hangszórót ülné körül. Eleinte csak az államférfiak beszédét hallgatták. Ma már minden francia ismeri Daladier nyugodt, halk stílusát, Mussolini temperamentumos, Chamberlain recsegő, Lipót király fiatalos és Roosevelt komoly hangját. De szinte azt kell mondanunk, hogy „népszerű” lett Hitler hangja is. Ellenségeskedés ide, ellenségeskedés oda, Párisban bizony sokan hallgatják, ha nem is értik meg mondanivalóját, jellegzetes hangletjtéséből is sokat meg tud már a francia polgár.

A francia háborús rádió avenue de séguri főhadiszállásán egy négy uccára nyíló, hatalmas hét emeletes palotában, alig 30 év körüli fiatalember, Monsieur Copeau irányítása alatt működik a hullámoffenzívák vezérkara. Az idegennyelvű leadások elvégzésére 16 külföldi szerkesztőt és 16 külföldi szpikert szerződtettek. Érdekes, hogy ezek a külföldi munkatársak milyen nagy munkaszabadságot élveznek. Abból a szempontból kiindulva, hogy ők ismerik legjobban saját anyanyelvük stílusát és országai érdeklődési köreit, a PTT teljesen rájuk bizza, hogy a rendelkezésükre bocsátott óriási anyagból mit és hogyan használjanak fel, amint azt is belátásukra bizza, hogy saját értesüléseiket, vagy felfogásukat mennyire juttatják érvényre.

Haditörvényszékek keresik a külföldi szpikereket

Nem teszi munkájukat az sem könnyebbé, hogy sokat közülük életre-halálra keres saját országuk. Eppen ezért nevüket és személyüket titokban tartják annyira, hogy amikor például az egyik népszerű párisi hetilap néhányuk fényképét közölte, fekete álarcban kellett a riportter gépe elé állniok. Ennek dacára is sokaknak neve kiszivárgott. Így míg Franciaországban Saint Germaint és Ferd-

mezt élmezési helyzet. A párisi árucarnokok áruthegyei gyakori riporttémák, sűrűn tudjuk meg, hogy a párisi német szpiker milyen izes és bőséges vacsorát fogyasztott aznap, de újonnan és jegynélkül vásárolt ruháiról is pontos értesüléseket kapunk. Az amerikai semlegeségi törvény megváltoztatása óta már kívülről tudjuk kilókra és dekákra az USA-ban vásárolandó hadianyag mennyiségét. Eredeti hangfelvételeken illusztrálják külföldi államférfiak nézetváltásait s mivel Németországban tilos, mint ismeretes, a külföldi állomások meghallgatása, a legtöbbször visszaférő szaktanács most az, hogy miképpen lehet a külföldi adókat hangszóró és fejhallgató nélkül is hallgatni?

Természetesen nem vár a ripszital sokáig a párisi német rádió sem. A stuttgarti szózatról bebizonyítja, hogy pusztá megévesztés, majd rátér a polemikára. A legtöbbet feszegetett kérdés a né-

Egyetlen gombnyomás és itt a kivánt állomás a legújabb **Philips** rádió.
Bemutatja: Philips Rádió - Salon Rosenfeld Géza
Telefon: 12-25.

net, a stuttgarti leadókat, Angliában Innig Bahfit, a berlini arab és Eric Holmot, az esseni afrikani bemondókat keresi a haditörvényszék, addig bizonyára Németország sem adná sokért, ha letartóztatná az angol rádió német bemondóit, Walter Rilla-t, gróf Huyn-t, aki ezelőtt a londoni osztrák követség egyik attaséja volt.

A francia sajtó különösen a „stuttgarti árulók” fejét követeli. Saint-Germain azelőtt színész volt, Ferdonnet párisi hírlapíró pedig már német szolgálatba állása előtt is sűrűn tanadták németbarát könyvei, például a „Szemtől szembe Hitlerrel”, vagy a „Hitler per”-niatt.

Páncélpincékben csinálják a háborút

Érdekes megemlíteni különben, hogy a párisi külföldi leadók bombabiztos légvédelmi pincékben vannak elhelyezve. A franciák vastag fémpancélkamrákban kívánták leadásaikat biztosítani s így már is gondoskodás történt arról, hogy még a leghevesebb repülőgépmadár sem hallgathassa el a PTT 16 nyelvű hírköziéseit.

A francia és a német rádió lélektanai taktikája lényegesen különbözik egymástól. A stuttgarti francia leadás jegjellegzetesebb alappropagandája az,

Három évre az összes cseh főiskolákat bezárták

A cseh diákok nem iratkozhatnak be a német egyetemekre

Berlinből jelentik: A cseh-morva protektorátus vezetősége közli, hogy nemcsak a prágai cseh akadémiát és főiskolákat, hanem a művészeti akadémiákat is és ehhez hasonló intézményeket is betiltották az egész országban. három esztendőre.

A protektorátus vezetősége megtiltja a cseh ifjuságnak a német egyetem és felsőiskola látogatását és olyan állások elfoglalását, amelyek akadémiai, vagy felsőbbiskolai képzettséghez vannak kötve.

Természetesen a rádió-háborúhoz tartozik még az ellenfél rádióoffenzívájának zavarása és pontos ismerete is. A zavaró hullámok irányításán kívül a francia postáminiszterium Rue de Grenelle-i palotájában ezért egy külön e célra kiképzett „lehallgatásosztály” foglalkozik a külföldi leadások figyelésével és felvételével. Az ily módon nyert anyag öt vezető szervhez kerül tájékoztatás végett: a miniszterelnökhöz, a vezérkarhoz, a külügyminiszteriumhoz és természetesen a francia rádió főnökéhez.

KLUDSKY újból Aradon a világhírű állatkertjével, 150 állat a világ minden tájáról, oroszlanok, tigrisek, jegesmedvék, jaguárok, kengurók, elefántok stb.

A ragadozóállatok etetése naponta délután 5-kor.
Nyitva naponta: regge 8-tól este 8-ig.
Belépti díj: személyenként Lei 8, gyermeknek és katonák részére Lei 6.

Piata Stefan cel Mare.

fejfájás ellen Beretvás parztilla!

Tízmillió lejes család vadjával letartóztatták a dokkszindikátus volt elnökét

Constanta. A constantai vizsgálóbíróóság hosszú nyomozás után, letartóztatási parancsot adott ki A. Negulescu, a constantai dokkszindikátus volt elnöke ellen. Az a vád ellene, hogy a kincstárt tízmillió leiel károsította meg. A letartóztatási végzést megerősítették és ennek alapján Negulescut le is tartóztatták.

Adóamnesztia a gazdák részére

A hivatalos lap 269. számában 1939. november 20-án megjelent az adóamnesztiára vonatkozó törvény, amely szerint mindazok, akik 1939. december hó 31-ig bejelentik az illetékes pénzügyi szerveknek azokat az adó alá eső, de eddig be nem jelentett, vagy az adó alól részben kivont jövedelmüket és akik az így kirótt adót befizetik, nemcsak hogy nem kötelesek a törvényes büntetéseket kiüzetni az elhallgatás, vagy eltitkolás miatt, hanem az egyszerűen adóból a kifizetésekor még 7 százalékos engedménnyel is részesülnek. A részvénytársaságok ezt a bejelentést 1940. március 31-ig bezárólag jogosultak megtenni. Mindazok, akik az idezett törvény értelmében nem jelentik be ezen időn belül a törvényben ismertetett, elhallgatott, vagy eltitkolott adó, vagy illetékek alá eső jövedelmüket, 1940. január hó 1-től kezdve a törvényben előírt rendes adóhírságokon felül a bírság további 10 százalékát kötelesek a nemzetvédelmi alap javára lefizetni.

Az amnesztiatörvény vonatkozik a földadóra, házadóra, tőkekamat-adóra, alkalmi jövedelmek adójára, kereskedelmi adóra, fizetés utáni adóra, az összes bélyegilletékekre, a szerződéses utáni aránylagos illetékekre, a hagyatéki illetékekre, az illeték egyenértékekre, a forgalmiadóra, az autódóra és a fogyasztási adóra.

Az idezett törvény intézkedései alapján tehát minden jöghátrány nélkül pótolni lehet azokat a mulasztásokat, amelyeket legnagyobb részben a törvény nem ismerése következtében az adózók elkövettek, később pedig a mulasztást nem merték pótolni a bírságtól való félelmükben. Különösképpen felhívjuk a figyelmét mindazoknak, akiknek bármilyen illetékeztelen szerződés van birtokukban, továbbá akik valamely szerződésben nem a teljes összeget vezették be, azoknak a gazdáknak és más munkaadóknak, akik alkalmazottaik fizetése után elmulasztották leróni a minden esetben kötelező fizetési adót, azoknak a kereskedőknek és iparosoknak, akik a forgalmi-, vagy fogyasztási adót, vagy annak bármely részét elmulasztották leróni, hogy a törvény kivételes kedvezményét kellő időben vegyék igénybe. A gazdák közül pedig sokan nem tudják, hogy a napzámosokat kivéve minden alkalmazottjuk után „fizetési-adót” kell leróniok. Adót kell fizetni az összes gazdatisztek, cselédek, juhászok, stb. gazdasági alkalmazottak fizetése után. Helvesen cselekszenek tehát az érdekelt gazdák, ha az illetékes adóhivatalnál jelentkeznek bővebb felvilágosításért. Az adóalapokat a könyvkereskedésekben kapható könyvecskékel kell bejelenteni. A törvényt az Erdélyi Gazda Jogi Mellékletének legújabb száma egész terjedelmében közli.

Köszönetnyilvánítás.

Az összes rokonoknak és jó ismerősöknek ezton mondunk hálás köszönetet nővérünk,

Nácer Gyuláné

elhunyta alkalmával tett részvétnyilvánításért.

A Csomány-család

SPORT

Sulyos vereséget szenvedett a Rapid Zágrábban

Gradjanski—Rapid 6:2 (3:0)

Zágráb. Tegnap bonyolította le a Rapid első fúgoszlov mérkőzését és a tartalékolt bucuresti-i csapat sulyos vereséget szenvedett. A Rapidban főleg a fedezetsor keltett csalódást és csak Lengher a védelemből, valamint a csatársorból Auer, Bogdan és Barátky érdemelnek dicséretet. Antalkovics, Plese és Matekaljo lötték az első félidő góljait, sőt Wölfl szünet után lött góljával már 4:0 az eredmény. Ekkor a Rapid rákapcsol és Barátky révén két gólt ér el, de a Gradjanski tritálásán Wölfl és Lesnik góljaival eredménye van. A Rapid a következő összeállításban állt fel: Negru — Lengher, Marton — Moldoveanu, Rasinaru, Costea — Auer, Bogdan, Barátky, Radu Florian, Capusan.

A bucuresti-i csapat vasárnap ugyancsak Zágrábban mérkőzik és pedig a HASK ellen.

Egy év alatt felére csökkent az érdeklődés Aradon a futballsport iránt

Ráfizetéssel végződött az AMTE csaknem valamennyi mérkőzése

Egy hete fejeződött be a Nemzeti Bajnokság őszi fordulója. A végső heizezést az utolsó mérkőzések eredményei alakították ki és talán azért is vált ki minden évben a bajnokság olyan általános érdeklődést, mert az első ligában játszó 12 csapat erőviszonyai megoszlanak és most már évről-évre így van: az utolsó és az első helyezett között alig van néhány pontnyi különbség. Sajnos azonban ez az érdeklődés csak látszólagos. A tényleges sportközönségnek ma már csak, túlzás nélkül állítható, ötven százaléka érdeklődik a futballesemények iránt és erre a legjobb bizonyíték az a pontos statisztika, amit minden egyesület, így az AMTE is vezet az itthon játszott mérkőzésekről és ami bizonyítéka annak a ténynek, hogy megcsappant a jegnépszerűbb sport, a futballiránti nagy kíváncsiság.

A vidéki futballsport alkonya

A vidéki futballsport rendkívül hátrányos helyzetben van. Hallatlan nagy terheket ró egy-egy profi alapon dolgozó egyesületre az A. ligában való részvétel. De áll ez különösen az AMTE-ra. Az AMTE saját pályája bajnoki céjokra hasznavehetetlen s ezért kénytelen mérkőzésekre bérelt pályát igénybe venni. Addig amíg az elmúlt évben havonta 3000 lei össz.bért fizetett az AMTE pályahasználatért, most mérkőzésenként 5000 lei bért tartozik fizetni a Glorjának, ez szezonban havi 10 ezer leit, illetve 7000 lei többletet jelent, két mérkőzés véve havonként alapul. A jegyek árát természetesen a tavalyihoz viszonyítva nem változták, csupán a diákjegyek árát emelte fel az egyesület 5 leire. Jegyenként, akár legolcsóbb, akár legdrágább jegyről van szó a következő járulékok számíthatók fel: 2 lei adó, 2 lei UFSR illeték, 2 lei bajnoki alap, 50 bani szövetségi járulék, 50 bani illga taxa, 1 lei kerületi építési alap, 2 lei repülőbélyeg. Ezenkívül az összbevétel két és fél százaléka a kerületi szövetségnek jár. A fenti illetékeket a jegyárhoz csapják, de ez lehetetlenné teszi a jegyárak emelését, mert akkor ténylegesen megfizethetetlenül drága lenne a jegy. Az egyesület havi kiadása körülbelül 60 ezer leit tesz ki. Ennek fedezetül egyrészt a mérkőzések bevételének többlete, másrészt a tagdíjak összege szolgál rendszeres körülmények között. Most azonban különösen az utóbbi szezonban a mérkőzések sorra ráfizetéssel végződtek, még a bucuresti meccsek is, a tagdíj szám pedig éppen a felére olvadt le. A vidéki egyesületeknek a büdzséje tehát éppen a negyede barmelyik nagyegyesülethez viszonyítja, de a jövédelme még a husz százalékát sem teszi ki a bucuresti egyesületeknek, nem szólva arról, hogy a mérkőzéseket tízezreket meghaladó közönség nézi végig és emellett állandó támogatóik vannak. Könnyebb helyzetben vannak azok a vidéki egyesületek, melyeknek háta mögött gyár, vagy más nagyvállalat áll, mint például az UDR, vagy a Carpat F. C. Itt nem gond a csapat eltarthatása, mert a játékosok állást kapnak és a vállalatok ugyszólván az alkalmazottaik szórakoztatására tartják fenn az egyesületeket. Az AMTE-nak 1937-ben 700 jörfizető tagja volt, 1939-ben mindössze 400 tagot tartanak nyilván, de ezek közül legfeljebb csak 320 tagdíja folyik be idejében. Igen nagy jelentősége van ennek akkor, ha azt számítjuk, hogy az AMTE tagok 1937-ben átlag 60 leit fizettek, most a kevesebb tag átlag csak 30 leire járul hozzá az egyesület fenntartásához. Szinte teljesen kilátástalan az AMTE helyzete és csak körülményes módon, külön adományokból tudják előteremteni a fennmaradásához szükséges összegeket, de ezt is természetesen elkésve. Ha mindezeket figyelembe vesszük az aradi piros-fekete egyesület bajnoki szereplése valóban dicséretreméltó és helyezése is igen előkelő.

Ötven százalékos a visszaesés

De legfényesebb bizonyítéka az érdeklődés nagymérvű visszaesésének a mérkőzések közönség-

A M E F A Nagy SZILVESZTER ESTÉLYE A KÖZPONTI HELYSÉGEIBEN

eredménye. Az 1938—39-es bajnokság őszi idényében az AMTE—Venus aradi mérkőzésén, amely szeptember 11-én volt 2912 fizető néző volt és az összbevétel 78.243 leit tett ki. Idén az AMTE—Venus találkozó, amely augusztus 27-én volt 1841 fizető néző jelent meg, 52.110 összbevételt eredményezett a mérkőzés. Az előbbi mérkőzésen eladtak 695 tribünülést, míg idén mindössze 426 ilyen jegyet. A tavalyi Ripensia—AMTE mérkőzésen 2295 fizető néző volt, idén erre a találkozóra csupán 1055 néző volt kíváncsi és az összbevétel mindössze 29.070 leit tett ki.

Minden mérkőzés rendezési költsége, pályabérrel együtt, körülbelül 12 ezer leit tesz ki, ugyanennyi báremot kap a temesvári csapat és

Mindkét kezével

osztja szét a milliókat a MERCUR sorsjegyarúda. Sokan lesznek december 15. és 18.-án akiknek minden gondja és baja eltűnik. Legyen Ön is közöttük, vásároljon még ma sorsjegyet a

MERCUR SORSJEGYARUDANAL

Aradi főkelektor: **GOLDSCHMIDT BANK**

ÁLLAMI SORSJATEK

O ifjusági bajnoki mérkőzések szerepelnek a vasárnapi labdarugóműsorban. Az AMTE-pályán délután 14.45 órakor az AAC és a Crişana CFR ifjusági csapatai mérkőznek Chiral bíraskodása mellett, míg az Astra-pályán 10.00 órakor délelőtt a Gloria és az Astra ifjusági csapatai találkoznak és ezt a mérkőzést Oprija vezeti.

elhez hozzájön még a játékosoknak kifizetésre kerülő prémium. Jó, ha két-három ezer lei marad tisztán. A tavalyi Juventus mérkőzés 1911 nézőjével szemben, idén 953-an tekintették meg ugyanezt a találkozót. Az FC Carpati—AMTE meccsen 1938-ban 1647 főnyi közönség jelent meg. Ez a találkozó novemberben volt. Idén sokkal jobb időben, októberben, mindössze 824 néző volt jelen a nagybányaiak mérkőzésén. Az utolsó idei mérkőzés a Victoria—AMTE találkozó volt, ezen összesen 892 néző jelent meg, míg tavaly 1337 néző 34.770 leies bevételt hozott. Idén 24 ezer 350 lei összbevétel volt az utolsó bajnoki mérkőzésen és ebből 20 ezer leit kapott a vendégegyesület és így hatezer leies ráfizetés mutatkozott. Végül vessünk egy pillantást a barátságos mérkőzések szomorú statisztikájára. Tavaly a Kinizsivel játszott első barátságos mérkőzését az AMTE és 929 fizető néző jelent meg, úgy hogy a bevétel 22.749 leit tett ki. Idén a CAMT jött Aradra elsőnek, ez az újdonsült A) ligás csapat 208 fizető nézőt vonzott és a bevétel 5655 leit tett ki. A temesvári csapat „csupán” 5000 leit kapott aradi szerepléséért és így tehát még ez a meccs is ráfizetéssel végződött.

Bucurestiből 1937-ben a Venus—AMTE találkozó 117 ezer leit hozott tisztán haza az aradi csapat, azóta hasonló csak egyszer fordult elő, amikor kettős mérkőzésen ugyancsak Bucurestiben 151 ezer leit kapott az AMTE, ellenfele a Sportul Studentesc volt, de ugyanakkor játszották a Venus—Ripensia találkozót. Idén meg kellett elégednie az AMTE-nak Bucurestiben játszott mérkőzése alkalmával a kikötött bánatpénzzel.

Igy történik tehát, hogy az AMTE nem fenntart barátságos mérkőzést, nem „szórakoztatja” közönségét, mert erre csak ráfizetne. Hogy olcsóbbá tegye a rendezés költségeit, még falravaszokat sem nyomtat, ahol lehet takarékoskodik, de még így is kérdéses, hogy meddig tudja tartani magát a régi egyesület.

O ELMARAD A VÁLOGATOTT CSAPAT KELETI TURÁJA. A Gazeta Sporturilor közli, hogy a válogatott csapat török—görög turája elmarad, miután a török szövetség nem akarta teljesíteni az FRFA anyagi feltételeit.

O Olaszország megbízottja is részt vesz a budapesti kupakonferencián. Megirtuk, hogy Budapesten január 13—14-én Középeurópai Kupa és Délkeleteurópai Kupa-konferenciát tartanak, amelyen a november 12-iki belgrádi tárgyalásokat folytatják. Ezen a budapesti konferencián Olaszország is képviselteti magát egy teljhatalommal felruházott megbízott révén. Ezen az értekezleten végleges formába öntik a KK és a DK 1940. évi küzdelmeire vonatkozó terveket.

Lipniczki Ferenc és neje Kiss Anna, fájdalomtól megtörve hozzák barátaik és ismerőseik tudására, hogy szeretett leányuk

PANNIKA

a kereskedelmi iskola tanulója.

életének 16-ik évében, rövid ideig tartó sulyos betegség következtében elhunyt.

Drága halottunk temetése f. hó 10-én lesz, ú. u. 3 órakor, a Calea Radnei 18—20 szám alatti gyászszobából.

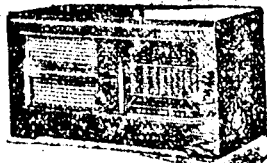
Az elhunytat a Lipniczki, Kiss, Ivánka, Botye, Csete, Tokai és Rosenbrauer családok gyászolják.

Karácsonyi KÖRTING csereakció

Cserélje be csekély ráfizetéssel idejétmult régi rádióját

modern 1940-es **Körting készülékre**

GÁRDONYI rádió-szalokban, Bul. Reg. Maria 22.

A legújabb haiszinesítés, modern frizura, festés és dauer EIPERT-salonjában készül, Str. V. Goldis 6. — TELEFON: 21-4L

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

A TÉLI SPORTRUHÁKRÓL

Még nincs ugyan olyan hideg, hogy természetes jég legyen, még hó sem esett igen az idén, de azért, mint előrelátó divattudós: jó mindenről kell hölgyolvasóimat tájékoztatnom. A fagy is és a hó is minden percben itt lehet és most képzeliék el, hogy isten mentis, mi lenne, ha készüléteimül érne bennünket. Ilyesmire még gondolni is rossz. Hogy a legjobb barátónk kibeszéljen, hogy a jégpályán a tavalyi kosztümünkben jelenünk meg, hogy nincs egy új sinadrágunk, ez több lenne, mint amit divatszívünk kibírna.

Megjegyzem, nagyobb változást nem hozott az idén sem a si, sem a korszolyadiva. Ha csak annyit nem, hogy ahogy a felsőruhák színösszeállítására és részben anyaga változik, ugyanígyen módon változik ezeknek a divatja is. Nézzük talán először a korszolyadivatot. Mint ilyenkor illik, „jég-hideg szemmel” mérlegezve a helyzetet, bár ettől a hölgyeknek melege lesz, feltétlenül szükséges egy glokni: szoknya a jégre. Tehát a tavalyi szűk szövetszoknya sajnos, az idén már használhatatlan. Egy ilyen sötét, vagy színes glokni szoknyához legdivatósabb egy sokszínű sötét angol blúz, ami alá természetesen igen jól fel kell öltözködni. A fejünkre az idén már, tavaly is di-

Karácsonyi ajándéknak

Komócipők 195 leiért

Divatcipők, húcipők, csizmák

legolcsóbban

SÁNDOR

cipő-
aruházában
Bul. Reg. Ferd. 11

Divatposta

Praktikus. Ajánlok egy fekete marocin jumper ruhát glokni szoknyával, a jumper apró kristálygombokkal legyen végig gombolva elől, hosszú ujjal, négy apró zsebbel. Azért ajánlom pedig ezt a fazont, mert így külön szoknyáját is tudja használni, meglévő fehér krepsatin blúzához. Üdvözlettel.

Kishitű. A kérdezett cipő a következő: Gyík-fej és sarak és a többi fekete sevró. Jobb lenne, hogy ha megnézné, mint így leírás után. Ha nagyobb észszejevetelt gondol szilveszterre, akkor a hölgyeknek hosszú estélyi ruha, a férfiaknak pedig szoknyák szükséges. Ha azonban csak néhány jóbarát lesz jelen, akkor rövid angol ruha; illetve sötét uzdi ruha is megfelel. Csak egy dolog elengedhetetlen mindkét esetben, a jó hangulat és éjjelkor egy pohár pezsgő. Üdvözlettel.

Lábadozó. Most, hogy betegségeiből felépült, elengedhetetlen egy szép pongyola. Legjobbaján ajánlok egy sötétkék felhértetves matlaszt, erősen kitartott szoknyával, két zsebbel, hosszú alul összefogott ujjakkal, bubigallérral, végig sajtájából készült, kétféle nagyságu gombokkal. Üdvözlet.

Kérjük olvasóinkat, hogy leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz-körut 35., küldjék.

Heti étlap

HÉTFŐ. Ebéd: burgonyaleves, borjúbeccsinált, párolt rizs, almakompót. Vacsora: paprikásszalonna, tea.

KEDD. Ebéd: lencseleves, székelygulyás, sonkás-kocka. Vacsora: szardínia, tea, vaj, sajt

SZERDA. Ebéd: húisleves, marhahús a levesből kivéve, ecetes toma, rakott palacsinta. Vacsora: kaszinótolás, francia salátával, sajt.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: ujházi tyúklevés, hús benne a levesben, rizskoh. Vacsora: délről maradt hús a süive, burgonya, alma.

PÉNTEK. Ebéd: paprikával kocsonyásan, csokoládéfeltűt, Vacsora: rakott karról vajjal, alma.

HOTEL CORVIN BUDAPEST

VIII., Csokonai-utca 14. Remzeli Szünbáznál.

Családi szálloda a város szívében
Ujjonnan berendezve. Közp. fűtés, hideg-meleg
folyóvíz. Egyágyas szoba P. 3, kétágyas P. 6.

vatba jött, de az idén végkép elmaradhatatlan ugynevezett fejkötő sapkát teszünk, ami kicsit telfelé csucosodik, a homlokot szabadon hagyva és a két fül mellett lekonyul és áll ajatt masnival kötődik. De igen gyakran találkozunk megfelelő színű, esetleg a blúz sötét anyagából készült fejkendővel is, amit jó parasztosan, elől, szintén áll alatt kötjük meg.

Mondanom sem kell azonban, hogy a hölgyek kötési láza épp a jégpályán és síterepeken útközik ki leginkább, már olyan értelemben, hogy a legújabb pulloverrel, sapkával, keztyűvel, a legcélszerűbb viselet. Az embernek szeme, szája eláll, ha megnézi, hogy milyen ügyes összeállításokat tudnak ma már a hölgyek sajátkezűleg produkálni. Szenczációsak azok a vastag pamutból készült meleg pulloverek, magas nyakkal, esetleg 2-3 szinből, amiket most viselnek.

A sítalolettknél kötött mellényeket látunk szövettel kombinálva, amilyen a nadrág. A legújabb, hogy a síterepeken is fekete-fehér összeállítást lanszuroznak a hölgyek, ugylátszik, rájöttek, hogy a csillogó hóreher havon a fekete nadrág és kabát a leghatásosabb és ebben a szinben néhány deka el is tűnik...

Ezekhez a fekete sikosztümökhöz kézzel kötött vastag fehér pullovereket viselnek és fehér kendőt a fejükön, elszórt kis mintával.

Tehát hölgyeim gyorsan szerezzék be receptem szerinti téli sportkosztümjüket, nehogy a kinti fagyon kívül még a rémülettől is megdermedve jöjjenek rá, hogy „nincs egy rongyuk sem, amit felvehetnének”.

Weinfeld Rózsai kozmetika

Bul. Regina Maria-ut 18. Telefon: 10-94.

SZOMBAT. Ebéd: paprikával kocsonyásan, csokolésos burgonyával, cékla, káposztásrítés. Vacsora: gombás rizs, déli tészta.

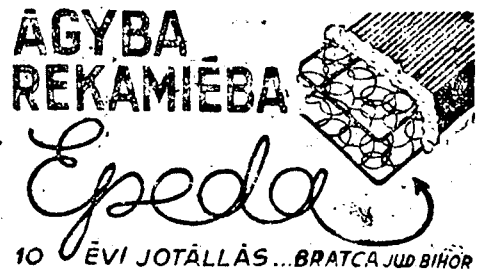
VASARNAP. Ebéd: gombaleves, párisi szelet, zsirban sült burgonya, ecetes paprika gesztenyerolád. Vacsora: felvágott, tea, sajt, gyümölcs.

Konyhatíkok

Élesztős tészta. Egy teáscsészébe annyi irósvajalt veszünk, hogy egészen tele legyen, azt egy tálban habosra keverjük és beleadunk 6 tojássárgáját, 1 kanál cukrot, kevés sőt, 3 deka élesztőt, 3 csésze langyos tejsüőt s végül annyi lisztet, hogy látkészta legyen belöle. Ha jól kidolgoztuk, egy megfelelő pléhebe tesszük és meg hagyjuk kelni. Azután szép sárgára megsütjük s ha megsült, vékonyan csipkelekvárt kenünk rá és ismét betesszük a sütőbe. Ezután hat tojásfehéréből kemény habot verünk, a hab közé 25 deka porcukrot közékeverünk és rákenjük a tészta. Ekkor ismét a csöbe állítjuk, míg a hab szép sárga színt kap, ezután melegen szeletekre vagunk.

Apró dióskivi. Háromnegyed liter lisztből, 2 tojássárgájából, 3 deka élesztőből, 2 kanál cukorból, fél liter langyos tejből kevés sóval látkészta keverünk és meg hagyjuk kelni. Azalatt 50 deka vajal, fél liter liszttel összegyurunk s ha a tészta megkelt, deszkán a vajal belenyújtjuk s azután még háromszor elnyújtjuk. Ekkor apró kockákat vágunk a késfoknyira kinyújtott tésztából és megtöljük a következő töltelékkel: fél liter tisztított diót porrá őrünk s ugyanannyi tört cukrot 4 tojásfehérével összekeverünk, kevés narancshéjal is adunk hozzá. E töltelék a tészta tésze s küllék formálva belöle, a pléhe rakiuk, tojásfehérével megkenjük, azután darabos cukorral meghintjük s megsütjük.

Habos szelet. Hét tojásfehéréből kemény habot verünk, 42 deka cukorral meg egy negyedórát keverjük, ekkor beleadunk 14 deka 3 kanál gözben felolvasztott mézet, ezen keveréket habverő üstben tűzőn addig főzzük, amíg az üst alja keverés közben megfűszik, akkor beleadunk 50 deka tisztított gerizdes diót, hirtelen elkeverjük és egy nagy tálba ostyára elkenjük, a másik ostyát ráborítjuk és pár óra múlva vékony szeletekre vágjuk.

AZ EMGE

aradi fiókjának közleményei

Az alkoholélvezetről

A magyar gazda büszke a jó borára. De büszke arra is, ha jól győzi a boritalt és ha senki sem tudja őt az asztal alá inni.

Baktay Ervin, a híres Indiakutató, leírja egyik könyvében, hogy nagyuri indus ismerősei, haliván, hogy a magyar nem egykönnyen adja meg magát az ital asztalaladóntó hatalmának, ivóversenyre szíjjótták fel egy alkalommal.

Baktay máskülönbén igen mértékletes ember, szezesített alig iszik, főleg növényi koszonát és azt tartja, hogy egészséges és erőteljes lelki életet csak mértékletes és rendezett testi élet mellett lehetünk. De most az egyszer ágaskodott benne a magyar virtus és szégyelt meghátrálni a verseny elől. Kötélnek állt és híres nagyívó indusaival egymásután hajtogatta fel a legkülönfélébb bel- és külföldi italokat, amelyek a legelképzesebb sorrendben következtek egymásután. De eközben folyton arra összpontosította az akarateréit, hogy ne veszítse el józan ítélőképességét és hogy az egészet úgy élje át, mint egy tudományos kísérletet, amely azt van hivatva megállapítani, hogy mennyi alkoholt képes elviselni egy, a mértékletes alkoholélvezettől meg nem függő emberi szervezet?

Az indusok különben is nagyok a testi életnek megfeszített akaraterővel való kormányzásában és ezt a tudományukat Baktay is nagy érdeklődéssel tanulmányozta, sőt gyakorolta is.

A tudományos kísérletnek az lett a vége, hogy a bornemissza magyar tudós egymásután asztal alá itta a részeges indus ürügyeket, akiket a mértékletes ivás annyira megvöngített, hogy az alkoholt, amely mértékletes mennyiségben használva, orvosság és élvezeti cikk, de túlzott mennyiségben mérőggé válik, már nem győzték.

Mi gazdák, sokan hortermelők vagyunk és a gyümölcsből készítésből is jóvedelme tekintélyes részét szerzi meg nem egy közülünk. Különösen hathat ezért némelyekre, ha egy gazdastület címe alatt olyan cikk jelenik meg, amely nem az alkohol minél nagyobb arányu fogyasztását prédikálja, hanem figyelmeztet annak káros hatásaira is.

F sorok írónja egyszer egy gazdagülés alkalmával egy megvétkbelt falusi gazdatársával beszélgetett, aki felvetette azt a kérdést, hogy vajon miért nem vette fel gazdalapunk munkatervébe az alkoholizmus elleni küzdelmet is, amikor ez a rossz szokás a falvakban mindenütt annyi bajt okoz, a munkák elhanyagolását, betegségeket, a család testi-lelki leromlását, verekedéseket, veszedelmes elszólásokat, amelyek pénzbüntetést, elzárást vonhatnak maguk után?

Ígazat adtam neki és eszembe juttott az a sok példát, amelyeket orvosi könyvekben olvastam az alkoholnak a csirasejték megrégezése révén az utódokra gyakorolt rontó hatásáról, más betegségeket kiváltó tulajdonságáról, a büntettek és az alkohol közötti tiszadhatatlan összefüggésről.

Romániában mintegy hétmillió hektoliter bor terem évente. Ebből sokat kivisznek az országból, főleg olyan országokba, ahol nem termelnek bort. Ami belöldi fogyasztásra kerül, az nem olyan nagy mennyiségű, hogy egyenletesen eloszva, túlzott mértékű fogyasztásra vezessen. A hortermelők mai nehéz helyzetét nem javítanák meg az iszákosság számának megrövedése. Ellenkezőleg. Az iszákosság szaporítja a keresetképtelen egyének számát, akik mint rendszeres, mértékletes borfogyasztók, kiesnek a sorból.

Az egészség szabálvaival nem ellenkező mérsékelt alkohol fogyasztás az az értékesítési alap, amelyre a hortermelők számíthatnak. Nekik sincsen tehát érdeklükben az, hogy az alkohol veszedelmei eltitkoltassanak.

Különösen veszedelmes az alkohol élvezete a gyerekeknek és a gyermekek váró nőkre, akiknek alkohol keveredett vére átjárja az új élet zengése szerveit.

De amilyen óvatosságnak kell lenni az alkoholtól olyankor, amikor ilyen különleges esetekkel állunk szemben, épp oly áldásos hatást válthatunk ki, amikor azt ajánljuk, hogy a gyermekek, a fiatal nők minél több gyümölcsöt fogyasszanak. Ezek vegyék magukhoz a bort szőlő alakjában, így szervezetük virulni fog és szőlősgazdánk és szilvásgazdánk birtokai is meg fogják találni a számításukat.

Igaz volt annak a derék falusi gazdatársunknak, aki szükségesnek tartotta, hogy gazdaszervező munkánk során az alkohol se szomorkodjék mostoha mellözése miatt.

Gvőződiék meoi Lego'csobb férfruha, **MUZSAY JÓZSEF**-cégnél Arad, Mercur-könyv-
 ruha, bőrkabát, télikabát külön'egességek **érvényes!**

KÖZGAZDASÁG

A vállalatok

helenként kötelesek közölni a munkafelügyelőséggel az esetleges alkalmazotti elbocsátásokat

Az aradi FITA gyár szombaton háromszáz munkását bocsátotta el, míg háromszáz munkás elbocsátására a jövő hét végén kerül sor

Stavri Cunesco munkaügyi miniszteriumi vezérigazgató aradi látogatása alkalmával Albu Simion munkakamarai elnök közölte azokat a nehézségeket, amelyek a nyersanyaghiányból származnak és utalt arra, hogy a nyersanyaghiány következtében egyes gyár-vállalatok munkáselbocsátásokra kényszerülnek majd. Az Aradi Közlöny nemrégiben jelentette, hogy a nyersanyaghiányra való tekintettel az aradi FITA kötszövő gyár hat-száz munkásának december 9-iki hatállyal felmondott. Az aradi munkafelügyelőség most értesítést kapott róla, hogy a vállalat december 9-én 300 munkását bocsátotta el, míg 300 munkás munkalehetőségét egy héttel meghosszabbították, vagyis ezek elbocsátására a jövő hét végén kerül sor.

A jelenlegi helyzetre való tekintettel egyébként Pacuraru Octavian munkafelügyelő körlevelet intézett az aradi iparvállalatokhoz, amelyeknek figyelmét felhívta arra, hogy lehetőleg tartózkodjanak úgy a munkáselbocsátásoktól mint a munkaidő csökkentésétől. Egyben a következőkre hívta fel a vállalatok figyelmét:

A jövőben ne léptessenek életbe olyan intézkedést, amely a munka, vagy fizetési feltételekre, vagy pedig a vállalat és az alkalmazottak közötti kapcsolatra vonatkozik, mielőtt erről a munkaügyi felügyelőséget ne értesítsék. Az összes vállalatok terjesszenek elő haladéktalanul jelentést a munkaügyi felügyelőséghez, általános helyzetükről és közölik az esetleges nehézségeket és egyben pedig tegyék nek azok megoldására javaslatot. Ilyen jelentéseket mindannyiszor terjesszenek elő a vállalatok, valahányszor abban a helyzetben látják magukat, hogy csökkenteni kell személyzetüket, a munkaidőt, vagy pedig be kell szüntetni a termelést.

A munkafelügyelőség felhívja a vállalatok figyelmét különböző munkatörvények szigorú betartására, majd pedig utasítja a vállalatokat, hogy haladéktalanul közölnék a munkafelügyelőséggel minden esetben az üresedésben lévő tisztviselői, vagy munkás állásokat.

Minden hét végén névszerinti kimutatást közölnének a vállalatok a munkafelügyelőséggel azon alkalmazottakról, akiket elbocsátottak, vagy akik elhagyták állásukat és ugyan-csak névszerinti kimutatást közölnének az új alkalmazottakról, olyan esetekben, amikor az elbocsátott munkások száma a tizet meghaladja, közölni kell a munkafelügyelőséggel az elbocsátás indokait is.

Végül utal a munkafelügyelőség arra, hogy mindazokat az adatokat, amelyeket a vállalatok közölnék, a munkafelügyelőség a miniszteriumhoz küldendő jelentésekben felhasználja.

= Az aradi piac. Gabonapiac: Buza q. 480-500 lei, árpa 460-480, zab 460-480, fengeri 380-400 lei. — Takarmánypiac: Széna 240-270 lei, lóhere 280-300 lei, szalma 70-90 lei. — Luxuslist: kg. 9.10 lei, I. osztály 8.30, II. osztály 7.80 lei.

= EGY LEI KILÓNKÉNTI ILLETÉKET VEZET-
 TEK BE A HUS UTÁN SZAMOSUJVÁRON A HADBA-
 VONULTAK HOZZÁTARTOZÓI JAVÁRA. Szamosujvári tudósítónk jelenti: A város vezetősége rendeletileg kilónkénti egy lei illetéket vetett ki a szamosujvári mészárosokra a vágóhídon leemelt husmennyiségek után. Az ebből befolyó összeget a hadbavonultak hozzátartozóinak segélyezésére fordítják. A mészárosokat egyben feljogosították arra, hogy ezt az egy lejt hozzászámítsák a husárhoz, úgy hogy tulajdonképpen a közönség fizeti meg az illetéket.

**HAVONTA 2 SORS-
 JÁTÉK!**

Éme, ezt nyújtja az Állami Sorsjáték új terve, amely havi két húzást ír elő.

Decemberben lesz a 21. sorsjáték két sorozatának, a sárga és kék sorsjegyeknek, a húzása.

**DECEMBER 15.-ÉN
 SÁRGÁ SORSJEGYEK SOROZATA**

**DECEMBER 18.-ÁN
 KÉK SORSJEGYEK SOROZATA**

A sorozat sárga sorsjegyekkel **SOK KÖZÉP és KIS NYEREMÉNYT** oszt szét.

A sorozat kék sorsjegyekkel **csak kis igen NAGY NYEREMÉNYELET** sorsol ki.

Használja ki az új terv nyújtotta előnyöket teljesen és játszon egyszerre **MIND A KÉT SOROZATON.**

Sorsjegyek már kaphatók. Vásárolja meg azokat idejében, mert a sorsjegyarudák nem tarthatják fenn azokat a húzások előestéjéig.

DECEMBER 15. SÁRGÁ SORSJEGYEK

A december 15-iki sorozat sárga sorsjegyeknek húzása alkalmával az Állami Sorsjáték (matcá) a következő osztható nyereményeket osztja ki:

1	1.000.000	1.000.000
2	800.000	1.000.000
3	600.000	2.400.000
4	400.000	2.800.000
5	200.000	3.000.000
6	100.000	3.000.000
7	50.000	2.500.000
8	20.000	2.400.000
9	10.000	1.800.000
100	10.000	1.000.000
1000	2.000	2.000.000
10000	800	8.000.000
		32.000.000

Számtalan december 15-én az U. F. C. R. sorsjáték (annexá) a következő osztható nyereményeket osztja ki:

20	100.000	2.000.000
50	20.000	1.000.000
100	10.000	1.000.000
1000	1.000	1.000.000
10000	200	1.000.000
		7.200.000

DECEMBER 18. KÉK SORSJEGYEK

A december 18-iki sorozat kék sorsjegyeknek húzása alkalmával az Állami Sorsjáték (matcá) a következő osztható nyereményeket osztja ki:

1	5.000.000	5.000.000
2	3.000.000	3.000.000
3	2.000.000	2.000.000
4	1.000.000	10.000.000
5	500.000	8.000.000
1000	100.000	10.000.000
10000	10.000	32.000.000

Számtalan december 18-án az U. F. C. R. sorsjáték (annexá) a következő osztható nyereményeket osztja ki:

5	400.000	2.000.000
50	40.000	2.000.000
100	10.000	2.000.000
1000	1.000	1.000.000
10000	400	7.000.000

A vidéki meghatalmazott pénzüzetek útján is beadhatók a szabadforgalmi devizákra vonatkozó iratok

A nemzetgazdasági min'sztérium utasításai a devizarenészer alkalmazásáról

Az érdekeltek körében a legutóbbi napokig tájékozatlanság uralkodott a 70 százalékos keretből származó szabadforgalmi devizák forgalmával kapcsolatban. Erre vonatkozóan a Banca Nationala most körlevelet intézett a meghatalmazott pénzüzetekhez és ebben a körlevélben tisztázza a szóban lévő kérdéseket.

A körlevél mindenekelőtt arra utal, hogy a nemzetgazdasági miniszterium december 4-iki rendelkezése értelmében azok a devizák, amelyek kivitelből származnak, teljes egészükben a Banca Nationala rendelkezésére bocsátandók és azokat a Jegybank külföldi levelezőjénél kell letétbe helyezni. Azon export esetében, amelynek teljes ellenértéke szabad devizákban fizetendő, ezeket a devizákat táviratilag kell a Banca Nationalának átadni, a többi devizák viszont a fizetési és clearing-egyezményekben megállapított körülmények között adandók át.

A Banca Nationalának átadott devizákat

a korlátlan hitellel rendelkező meghatalmazott pénzüzetek útján eladás végett a következő feltételekkel bocsátják az exportörök rendelkezésére:

a) Az 1938. augusztus 31-iki 2064. számú minisztertanácsi jegyzőkönyvben megállapított arányban, valamint az 1939. szeptember 30-iki rendelet-törvény intézkedéseinek megfelelően.

b) A fizetési és clearing-egyezményben megállapított kereteken belül.

A fentiek gyakorlati keresztülvitel érdekében a következőket rendelték el:

A Banca Nationalától kapott értesítések alapján az exportörök a korlátlan hitellel rendelkező meghatalmazott pénzüzetek útján kimutatásokat készítenek, külön a Banca Nationalának járó keretről és külön arról a keretről amelyet eladás végett az exportörök rendelkezésére bocsátanak majd. Abban a kimutatásban, amely a Banca Nationala keretére vonatkozik, megemlítik azt is, hogy a vonatkozó keret mely, összegből származik. A

Országos fényképpkiállítás

a volt Pallace kávéház helyiségében.

Rendezi a 60 éves SGA.-ATE.

Nyitva naponta este 9 óráig.

szabadforgalmi devizákra vonatkozó kimutatásokon fent a következő mondatot kell feltüntetni: „Szabadforgalmi devizák”, a kimutatásban pedig feltüntetni a keret hányvadát.

Azon kimutatásokban, amelyek árukvitelre vonatkoznak, szerepelnie kell a kivitel összes adatainak, míg azon kimutatásokban, amelyek más műveletekre vonatkoznak, fel kell tüntetni a deviza származásának körülményeit. A kimutatásokat a kivitel ellenőrző szolgálathoz kell benyújtani és azokhoz csatolni kell a Banca Nationala értesítését is.

Ami a vidéken lakók devizáit illeti, ezek részére a kimutatásokat valamelyik helyi meghatalmazott pénzügyi intézet készíti el a szabadforgalmi keretre vonatkozóan.

Ezekben a kimutatásokban szerepelnie kell annak a bucarestii korlátlan hitellel rendelkező pénzügyintézetnek is, amelynek révén az eladás történik és amelynek javára kell írni a fenti devizákat.

Ezeket a kimutatásokat a Banca Nationalanak járó keretre vonatkozó kimutatásokkal együtt a Banca Nationala fiókjánál kell elhelyezni a jegybank értesítési vel együtt.

Mindaddig, amíg a szabadforgalmi devizákra vonatkozóan külön nyomtatott űrlapok el nem készülnek, a bankok az eddigi űrlapokat töltik ki. A Banca Nationalának járó jutalékkal és az államnak járó illetékekkel a Banca Nationala ugyanakkor terheli meg a pénzügyintézeteket, amikor eladás végett rendelkezésükre bocsátja a devizát.

Azon deviza összegeket, amelyek az exportöröket illetik meg, ezeknek az exportöröknek javára írják, a meghatalmazott pénzügyintézetek számára nyitott számlán. Az az eladási határidő, amelyet az 1939. szeptember 30-iki rendelet törvény állapít meg, attól a naptól számít, amikortól ez a jóváírás megtörtént.

Azon szabadforgalmi devizakeretek, amelyeknek harminc százalékos keretét a nemzetgazdasági miniszterium november 30-iki közleményének megjelenésekor már átadták a Banca Nationalának, haladéktalanul a Jegybank rendelkezésére kell bocsátani, mégpedig a Banca Nationala külföldi levelezőihöz intézendő távirati rendelkezés utján. Ezen keretek

A Banca Nationala külföldi levelezői

Tájékozódás végett az alábbiakban ismergetjük a Banca Nationala külföldi levelezőinek névsorát:

- Belgium: Banque Nationale de Belgique (jegybank) a kliringben és a Banque de Paris et des Pays Bas (Paris-Bas) brüsszeli fiókja a magánkifizetésekre.
- Cseh- és Morva-protectorátus: Banque Nationale de Tchécoslovaquie (jegybank) az árucsereforgalomból eredő fizetésekre, míg a fürdőcsekkre: az English-Tschechoslovakiaches, valamint a Bank der Tschechoslovakischen Legionen prágai központja, valamint a két magánbank fiókja.
- Szlovákia: Banque Nationale de Slovaquie (jegybank) Pozsony.
- Franciaország: Société Générale pour Favisier et Developpement pour l'Industrie et de Commerce en France, Paris.
- Finország: Banque de Finlande (jegybank) Helsinki.
- Egyiptom: National Bank of Egypt Kairó. (jegybank).
- Svájc: Office Suisse de Compensation, Zürich, a kliringtélételekre és a Schweizerische Bankgesellschaft, Zürich, a magántélételekre.
- Németország: Deutsche Verrechnungstelle, Berlin, a kliringre és egyéb kifizetésekre, míg a Németországban tanuló diákok valutái a Deutsche Bank utján fizettetnek ki.
- Görögország: Banque de Grece (jegybank) Le Pirée (Pireus).
- Olaszország: Instituto Nazionale pen. i Cam. i con l'Estero, Róma, a kliringre és más kifizetésekre, míg a magánosok (fürdő, stb.) átutalásait a Banca d'Italia (jegybank) fizeti ki.
- Jugoszlávia: Banque Nationale de Yugoslavia, Belgrad.
- Portugália: Banque de Portugal (jegybank), Lissabon, a külkereskedelemmel kapcsolatos fize-

jóváírása az exportörök által elkészített és a meghatalmazott pénzügyintézetek által a Banca Nationalahoz eljuttatott kimutatások alapján történik. Ezeket a kimutatásokat nem kell kitölteni és azokon csak a 30 százalék átadására vonatkozó kimutatás számát kell feltüntetni.

Azon kifizetések, amelyeket a meghatalmazott pénzügyintézetek rendelnek el, a következő módon történnek. A bankok összefoglaló leveleket kell készítsenek keretek és devizák szerint, amelyek révén intézkedhetnek a kifizetésekről. A levél aljára azt kell írni, hogy a fenti összegekkel terheli meg az illető bank átutalási számláját. Ezek az összegek a jutalékokra, valamint a bélyegekre s a tőzsdéi költségekre vonatkoznak. Külön fizetési rendlekezéseket kell készíteni minden összefoglaló levél esetében, aréül azonban, hogy ezekben mezemlitenek azokat a külföldi levelezőket, a kiknek révén a kifizetés történik. A fizetési rendelkezéseket három példányban kell kiállítani. Az összefoglaló levelekhez mellékelni kell a külkereskedelmi hivatal transzfer engedélyt, valamint az említett fizetésekre kapcsolatos tőzsdéi ügyletek kimutatását. A fizetési kiutalások kézhezvétele után a Banca Nationala ezekkel az összegekkel megtérveli a szoban lévő bankokat és külföldi levelezőinél intézkedik a kifizetésekről.

Egyik banktól a másikhoz történő átutalás csak abban az esetben eszközölhető, ha azokat ugyanilyen összegű kifizetési és transzfer-engedély fedezi. Ezeket az engedélyeket a külkereskedelmi hivatal adja ki. Ugyancsak szükséges a vonatkozó tőzsdéiügyletek igazolása is.

Azon kimutatások, amelyek a Banca Nationala külföldi levelezőinél letétbe helyezett devizákra vonatkoznak, tíz napon belül készítenők el, attól a naptól számítva, hogy a Banca Nationala értesítését megkapták.

December 7-től kezdve a bankoknak naponta kimutatásokat kellett elküldeni a Banca Nationalához.

A december hetedik napra egyébként a Banca Nationala a 70 százalékos keretből származó szabadforgalmi devizákra vonatkozóan a következő árfolyamokat közölte: Dollár 250, francia frank 7.10, angol font 1190 vaslesztinai font 1170 lei.

tésekre és a Crédit Lyonnais fiókja, Lissabon, a magánátutalásokra.

- Oroszország: Banque d'Etat de l'U. R. S. S. Moszkva.
- Palesztina: The Anglo-Palestine Bank, Tel-Aviv.
- Spanyolország: Banco Exterior d'España, Madrid, a külkereskedelemmel kapcsolatos átutalásokra, míg az egyéb átutalásokra a Crédit Lyonnais madridi fiókja.
- Egyesült-Államok (USA): Chase National Bank, Newyork.
- Törökország: Banque Centrale de la Republique de Turquie (jegybank), Konstantinápoly, a külkereskedelemmel kapcsolatos átutalásokra, míg a magánátutalásokra a Banque Ottomane S. A. Konstantinápoly.
- Magyarország: a Magyar Nemzeti Bank (jegybank) a huszonöt százalékos devizakvótára, míg az egyéb tételekre a Pestj Magyar Kereskedelmi Bank, Magyar Általános Hitelbank és az Angol-Magyar Bank, Budapest.
- Hollandia: Nederlandsche Clearing Instituut, Hága, a kliringtélételekre és a Banque de Paris et des Pays Bas (Paris-Bas) amszterdami fiókja az egyéb átutalásokra.
- Svédország: Stockholms Enskilda Bank, Stockholm.
- Norvégia: Stockholms Enskilda Bank fiókja, Osló.
- Dánia: Den Banske Landmanbank, Kopenhága.
- Lettország: Latvijs Banka, Riga.

A rendelet szerint az exportált román áruk ellenértéke csak a fenti bankoknál fizethető be és ugyanezek a bankok eszközlik a Romániába behozott áruk ellenértékeinek, vagy más átutalásoknak kifizetését is, az illető államokkal fennálló külkereskedelmi és fizetési egyezmények rendelkezéseinek megfelelően.

Tisztázzuk a kérdést!

NYUGTA. Érdeklődésére közöljük, hogy a nyugati felülbélyegzése a következőképpen történik: 100 levtől 10.000 leig terjedő összegig 3 lei okmány- és 2 lei repülőbélyeg, 10.001 levtől 50.000 leig 7 lei okmány- és 5 lei repülőbélyeg, 50.001 levtől 100.000 leig 14 lei okmány- és 10 lei repülőbélyeg, 100.001 levtől 200.000 leig 19 lei okmány- és 10 lei repülőbélyeg, minden további százezer lei után még öt lei okmánybélyeg fizetendő, míg a repülőbélyeg a kétszázezer feletti összegek esetében változatlanul husz lei.

Készül az ötéves terv

Bucurestii jelentés szerint az illetékes ténnyezők megkezdtek a kormánynyilatkozatban bejelentett öt éves terv kidolgozását. Ennek a tervnek egyik legfőbb célja az iparosítás minél fokozottabb mértékben való keresztülvitele. A kormány gondoskodni kíván arról, hogy befektetések csak hasznot hajtó és termelő vállalkozásokba történjenek és a különböző ipari kedvezményeket csak azon új vállalatok részére adják majd meg, amelyek olyan cikkeket gyártanak, melyeket jelenleg importálnak és a belföldön nem gyártanak. Az ötéves terv gondoskodik majd az ipar észszerűsítéséről, vagy arról, hogy egyes gyárakat bizonyos iparcikkek gyártásában specializáljanak és bizonyos gyárak termelését összpontosítsák a szériában való termelés, vagyis a minél kevesebb költséggel történő gyártás érdekében.

Felülvizsgálják majd az egyes iparvállalatok termelő képességét is és természetesen a jövőben nem engedik meg, hogy egyes iparvállalatok ipari társulások következtében létrejött megegyezésnek alapján szüneteltessék működésüket. A termelést szoros arányba helyezik a szükségletekkel.

Rádióműsor

- Romániai időszámítás. -

VASARNAP, DECEMBER 10

- Bucuresti. Radio-Romania, 9.45: Istentisztelet
- Radio-Bucuresti, Közvetítés Galatiból, A Nemzeti Ujjászületési Front gyűlése.
- Radio-Romania, 11.15: Rádiózenekar. 13: Időjelzés, vizállásjelentés, sportközlemények. 13.15: Petrica Motoiu zenekara. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 14.50: Művészeti és kulturális közlemények. 15: Gazdasági tanácsok. 15.15: A falu órája. 16.15: A katonai előkészítés hírei. 16.30: Lemezek. 17.15: A Munka és Jókedv szervezet órája. 18.15: Időjelzés, időjárásjelentés, 18.17: Indulók hanglemezekről. 19: A hétről, 19.15: Részletek Verdi operáiból lemezeken.
- Radio-Romania, 19.48: Hírek magyarul.
- Bucuresti, 19.48: Részletek Verdi operáiból lemezeken.
- Bucuresti, Radio-Romania, 19.58: Sporteredmények. 20: Mihai Tican-Rumanó előadása Spanyolországról, 20.15: Spanyol lemezek. 20.45: Hírek. 21: Goethe Faustia a stúdióból, 22.40: Sporteredmények. 23: Könnvű zene lemezeken.
- Budapest I, 9.45: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a Koronázó Főtemplomból. A szent beszédet Madarász István dr. kassai püspök mondja. 12.15: Evangélium istentisztelet a Deák-téri templomból, Prédikál Raffay Sándor dr. püspök 13.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30: Az Operaház Zenekara. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Gazdasági előadás. 16.45: Pertis Pali és cigányzenekara. 17.30: A könyvek szépségéről. Közművelődési előadás. 18: Hírek. 18.15: Éneklő ifjúság 18.45: Jáva palmái alatt. Felolvasás. 19.15: Magyar nőtaest. 19.45: Limanovai legenda. Falusi életkép egy felvonásban. 20.15: Hírek. 20.25: Sporteredmények. 20.35: Szentgyörgyi László hegedűl, zongorán kíséri Papp Románé. 20.55 Isten büntetése. Harsányi Zsolt csevegése. 21.20: Részletek a régi Népszínház műsorából. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények. 23.15 A Belgiumban élő magyar bányászok kedvenc hanglemezei. 23.45: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- Budapest II, 12.15: Szalonőds. 16.15: Pertis Pali cigányzenekara. 18.30: Magyar nőtaest. 19:

Weidinger Ede szalonzenekara játszik. 19.45: Jazzszámok hanglemezzel. 20.20: Szentegryvi Lászlóné hegedül. zongorán kíséri Papp Románé. 20.35: Kiss Tamás és Csuka Zoltán verseiből adnak elő. 21: Hírek. 21.20: Buther Ágnes és Hubert Lajos zongora-gordonkaszonát játéka elő. 22: A svéd torna megalapítója, Szerbák Béla dr. előadása Elingről. 22.30: Időjárásjelentés.

HÉTFŐ, DECEMBER 11.

Bucuresti, Radio-Romania, 12: Időjelzés, vizuális jelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Ionel Giurgea zenekara. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: A zene folytatása. 13.30: Lemezek. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania, 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Irodalmi krónika. 19.17: Elena Dimitriu. Bellini-dalokat énekel. 19.35: Tale San Marina énekel. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania, 20: Hurmoz Aznavorian ügyvéd előadása az új jogi intézményekről.

Az Ön otthona már évek óta Budapesten, a
RENAISSANCE PENSIÓ BUDAPEST szívében a belvárosban:
IV., Irányi-uca 21.

Minden szobában tökéletes komfort: Hideg-meleg folyóvíz, központi fűtés, tágas társashelyiségek. Elsőrangú konyhájában kivánatra diéta. Éjjel és nappal lift. Fürdőszobás apartamentek. Olcsó árak. Hosszabb tartózkodásnál engedmény. Budapestnek majdnem valamennyi autóbusz- és villamosvonala a közvetlen közelben áll meg.

20.15: Melody jazzzenekar. Kay Roland éneke. 20.45: Hírek. 21: Berlioz: Faust elkárhozása. Lemezzel. 22.25: Hírek, sportközlemények. 22.45: Szórakoztató lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I, 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Sallak Pál operettrészleteket énekel, zongorán kíséri Érsek Mária. 13.40: Hírek. 13.55: Szántó Jenő hegedül, zongorán kíséri Petri Endre. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizuális jelentés. 14.30: Sárközi Gyula és cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Diákfőlő. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.45: Katonazenekar. 19.50: Édes anyanyelvünk. Ha-

lász Gyula előadása. 20.15: Hírek. 20.25: Bándi Ede cimbalmozik. 20.45: Sik Sándor verséből ad elő. 21: Haydn: G-dúr zongorahármas. Hanglemezzel. 21.15: Mindenből egy keveset. Egyveleg. 22.10: Maurice Marechal gordonkázik, a francia-magyar művészcsera keretében. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.15: A rádió szalonzenekara. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Hanglemezek.

Budapest II, 19.15: Német nyelvoktatás. 20.35: Solt Etej énekel, zongorán kíséri Rieger Tibor. 21: Hírek. 21.20: A bolgár zene. Ambrus Tibor előadása. 21.50: I. rész: Pátria táncközpontok. II. rész: külföldi táncközpontok. 22.35: Időjárásjelentés.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket előre fizetendő

ALKALMAZÁST KERES

Német tanárnő bármilyen jrodal munkát szerény díjazás mellett vállal. Ajánlatokat kérjük a kiadóhivatalban leadni. 5592

Német társalkodónők, gyermekek mellé is ajánljuk román, magyar nyelvű tudással özevegő urino Cimeket a kiadóhivatalba kérünk. 5590

Varrónő házhoz, vagy műhelybe ajánljuk, jó munkaerő. Cimeket a kiadóhivatal továbbít. 5591

ALKALMAZÁST NYER

Jólfőző mindenek kéttagú családhoz azonnalra felvétetik. Str. Cosbuz 15., I. 14.

Kezdő-tisztviselőnt szerény igényel alkalmazunk. Cim a kiadóban. 5564

Mindenek, jólfőző szakácsnét december 15-ére keresünk. Jelentkezni csak jó bizonyítvánnyal Lusztig és Berger-cégnél. Bul. Reg. Maria 24. 5562

Felvétetik megbízható, állatszerető mindenek, könyvvel, magánhözbe, azonnalra. Calea Victoriei 16. 5565

Német nevelőnő a nappali órákra keresettek. Cim a kiadóban. 5541

Molnárt keresek december 15-ére, vámalomba, Halász, Silindia, Aradmegye. 5546

Gyermekszülő, házlas, intelligens, idősebb nő anyahelyettesnek, házvezetőnőnek ajánljuk. Cimeket a kiadóba kér. 5514

Ügyes molnárt keresek azonnali belépésre. Moara Bisztriczky, Ghibroc, jud. Arad. 5476

Jó bizonyítvánnyal mindenek főzőnőt keresek, Hatschek, Bul. Carol 46, I. emelet. 5479

LAKÁS

Kiadó különbejáratu, butorozott szoba, külön fürdőszobával, hideg-meleg vizzel. Cim a kiadóban.

Háromszobás, fürdőszobás lakás kiadó havi-1350 leiert. Calea Radnei 35a, ház-mesternél. 5588

Háromszobás, elő-, fürdőszobás, pincés, újonnan renovált magánház szép kerttel bérebeadó január 1-re. Érdeklődni: Str. Dna Balasa 92.. a szomszédos házban. 5421

Butorozott, lépcsőházi bejárati szoba fürdőszobával kiadó. Bul. Carol 81. I. em. 4. Faragóné. 5569

Háromszobás, modern lakás Str. Bolinteanu 4. sz. alatt nagyon olcsón kiadó. 5380

Kiadó a Malul Muresului 2. sz. házban levő kétszobás, földszintes, uccal, modern lakás azonnalra. Dr. Angel. 4984

Négyszobás, összkomfortos lakás azonnalra is kiadó. Bul. Carol 37. 5510

Új, egyszobás, elő- és fürdőszobás lakás kiadó. Str. N. Pompiliu 26. 5550

Új házban egyszobás, komfortos, szuterén lakás kiadó. Bul. Carol 68. 5555

Kétszobás és egyszobás, modern lakások kiadók. Str. Mărăsesti 33. 5566

VÉTEL - ELADÁS

Egy új, kétszokrényes dióhálo eladó asztalosnál. Str. Grănicerilor 10. 5568

Jókarban levő tiszta gyermekocskit megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 5558

Modern francia dióhálo eladó. Strada Sarmisegetuza 17. 5583

ELADÓ: Modern tül-függöny, ebédasztal-terítő, filc diványpárnák és egyéb kézmunkák. FEKETE, Str. T. Serb. 11.

Eladó sürgösen: bögd, hegedü, cimbalom. Veszek csellót. Cim: Konz. Str. Horia 3. 5582

GYÖNYÖRÜ FRANCIA DIÓHÁLÓ a legjobb kivitelben alkalmi áron eladó. Megtekinthető a Comisio-üzletben, Daclakávész mellett. 5587

Két szuper rádió, egy Lorenz és egy Radione, 4+1 lámpás, eladó. Megtekinthető 12-7-ig. Str. Dimitrie Raicu No. 9. 5584

Kimondottan finom belföldi perzsaössze-kötő, 200x210 és egy nagy szőnyegszövőráma eladó. Str. Gh. Ionescu 14. baloldali lakás. 5586

Jóállapotban levő pesanki bunda eladó. Str. Episcopul Radu No. 4. 5581

Őszi kabátokat, ruhákat fest, tisztít és bõrdol-gokat fest szépen és jutányos áron Markovits Károly STR. DUCA 7.

Pianinot, vagy zongorát megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 5543

Az ünnepekre a legjobb és leggyümölcsös és cukorkát Marmorstein gyümölcs- és cukorkaüzletben. Bul. Reg. Ferdinand 47. alatt kapni. 5560

Pianino, a legmagasabb igényeknek is megfelelő, sürgösen eladó. Cim a kiadóban. 5561

Salgóné

Cal. Banatulul és Avram Iancu-tér sarok Keres megvételre megbízó részére butorokat, szalonokat, gyári és perzsa-szőnyegeket, ezüstműt, antik ékszereket, díszágyakat, varró- és írógépeket, stb. 5473

Plaubei Mákina Anticomár 2.9. Teie Mákina 21 cm. komplett eladó. Str. V. Stroescu 21. emelet, jobbra. 5563

Egy perzsa bunda kitűnő állapotban eladó. Str. Gh. Lazar 7. 5556

Ha szult helyes a szon levelezésre feltétlen legyen IDEAL vagy hordható ERIKA írógépet

ERIKA írógépek-üzlet — ARAD, Str. Alexandri 5. Telefon 1392. a Nationalkasszák aradmegyei képviselő, fordító, leíró és sokszorosító iroda.

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

Cim a kiadóban.

INGATLAN

Keresek a belvárosban 400.000 leitig jókarban levő magánházat. Cimeket a kiadóba kérek. 5559

Villanegyedben

6 szobás, parkettás, fürdőszobás villa, hozzátartozó három épület ipartelep-pel, 800 négyszögletes nemes gyümölcsös, 700 ezer, a vételárból 300 ezer lei készpénz, a többi kedvező feltételekkel fizetendő. — Str. Constistorului-üzletben, magasföldszintes ház, három lakás, parketta, fürdőszoba, 800 ezer. — Belváros centrumában villaszerű ház, egyszer 5, 1x2 szobás, parkettás, fürdőszobás lakással, 400 négyszögletes kert. 800 ezer. — Plata Avram Iancu-hoz egészen közel emeletes ház, 2 üzlettel, 3 lakással, parketta, fürdőszoba, 150 ezer évi jövedelemmel. 1 millió 300 ezer. — Szántófaldek, telkek, vízi- és motor-malmok eladók.

Haász ingatlaniroda

Arad, Eminescu-uca 20-22.

Telefon 22-24.

HATSCHÉK

INGATLANFORGALMI IRODA

Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott)

TELEFON: 26-95.

Előnyös ajánlatok:

3 millió: Primaria-nál emeletes modern bérház, 240 ezer hozam. — két millió: Ugyanott főtéri emeletes bérház 4 lakás, mind elő, fürdő, cseledsz, parkett, 5 egyéb bérlemény, 180 ezer hozam. — 1 millió 600 ezer: Belváros fő-utján, emeletes bérház, 3 üzlet, garazok, irodák, cca egy hold telek, 130 ezer jöv. kedv. fiz. felt. — 1 millió 400 ezer: Színházhoz közel emeletes, részben új, átjáró ház, 4 üzlet, 10 szobát, 240 öl, kettős tkv, tétell képező telek és épületek, kedv. fiz. felt. — 1 millió 300 ezer: emeletes bérház, cca egy hold gyümölcsös, 4 fürdősz., középnagy, több kis lakás, 154 ezer jöv. — 1 millió: Színházhoz közel, emeletes sarokház, 3 szobás fürdősz., lakások. — 900 ezer: Murespartii ui., emeletes cottage-villa, 3, 2, 1 szobás, összkomfortos lakások. — 850 ezer: Sagarutnál bérház, 3, 2 és 1 szobás lakások, részben fürdőszobás, pince, nagy kert, 96 ezer jöv. — 750 ezer: Körüli emeletes villa, 1 nagy, több kis lakás, pince, fürdőszobák, kert. — 620 ezer: Főter mellett félemeletes új villa, négy sz. hall, subso kis lakás, park. — 550 ezer: Rendőrségnél, magasföldszintes, alapincézett 3 sz. fürdősz., csukott, veranda, külön 2 szoba, elő, fürdősz., parkettás lakás, 600 öl kert, alkalmas árban. — 480 ezer: Catedrali-térnél főuton, üzletes sarokház, 3, 2 és egy szoba, fürdőszobás lakások, nagy kert és front. — 400 ezer: II. kerületben sarokbérház, 3x2, 5x1 sz. teli, lakás, 46 ezer jöv. — 380 ezer: Belvárosi 3, 2 és 1 sz., részben fürdőszobás lakások kert, jó jöv. — 350 ezer: Tüzoltóság táján új, 3 sz., fürdősz., külön kis lakás. — 300 ezer: Perneavaj új, magasföldszintes, 6 teli, lakás, 300 öl kert. — 250 ezer: Iancu-tér táján 8 lakás, köz-művek, 350 öl kert, 32 ezer jövedelem, 200 ezer: III. kerületben, új sarokház, 2 üzlet, 2 lakás, pince, görredőnyök. — 160 ezer: Saguna-nál, részben új, 1x2, 2x1 sz. lakások, nagy kert. — 135 ezer: Külvárosi üzletes, 8 bérleményes, berendezéssel. — Kölcsönök betáblázása.

KÜLÖNFÉLEK

Pékmuhely három kemencével január 1-ére kiadó. Bovebetej: Britania biztosító-nál. Str. Moise Nicoară 1. 5589

Dióhálok modern formában, olcsó kombinált szobák, íróasztalok, recamierek, ebédloz nagy választékban olcsón kaphatók. Süllyesztős varrógépek nagy választékban. Zálogcédluját olcsón hszszabittjuk, előteget nyuitunk. Tempo bizományi-üzlet. Fischer Eliz-palota. 5433

TISZTA, MOSOTT RONGYOT

megvételre keresünk. Cim a kiadóban.

Legújabb jelentéseink:

Asszonyok harcolnak a szovjet-fronton

Képtelen a Népszövetség egy nemzetközi büntetőakció levezetésére a háborus támadófel ellen

London. Mind gyakrabban érkezik Finnországból jelentés arról, hogy a szovjet repülőgépeket asszonyok vezetik. Ugyancsak hasonló jelentés érkezett az esztországi orosz katonai támaszpontokról, ahol egész zászlóaljakat asszonyok vezényelnek.

Genf: A Népszövetség előbb zárt, majd titkos ülésen tárgyalta a finn beadvány ügyét. Elha-

tározták, hogy a finn-kérdést a Népszövetség közgyűlése elé terjesztik. A mai ülésen a finn megbízott a már előre ismertetett expozéját mondta el, de a közgyűlésen megvizsgálják a viszály keletkezésének körülményeit, a jelenlegi helyzetet, továbbá meghallgatják a finn indítványt, ami a tulajdonképpeni döntés alapjául szolgál majd.

Eredményes finn támadás az orosz front ellen

Három kilométer szélességben ütöttek rajta a kirgiz csapatokon

Helsinki-ből jelentik: A Havas jelenté, hogy a legészakibb vidéken szombaton reggel elkezdett harc folyt le a vörösök és a finnek között, mivel az utóbbiak három kilométer szélességben raitautottak a szovjet-hadseregen s nagy veszteségeket okoztak. A szovjet-csapatok jórészt kirgizekből és szibériaiakból állnak.

A finn aviatikának a horogkeresztet a jelvénye, ami semmi kapcsolatban nem áll a hivatalos német jelvényvel. Finnország még 1919-ben vezette be a horogkeresztet, amikor Von Rosen svéd aviatikus egy repülőgépet ajándékozott Finnországnak és ezen horogkereszt

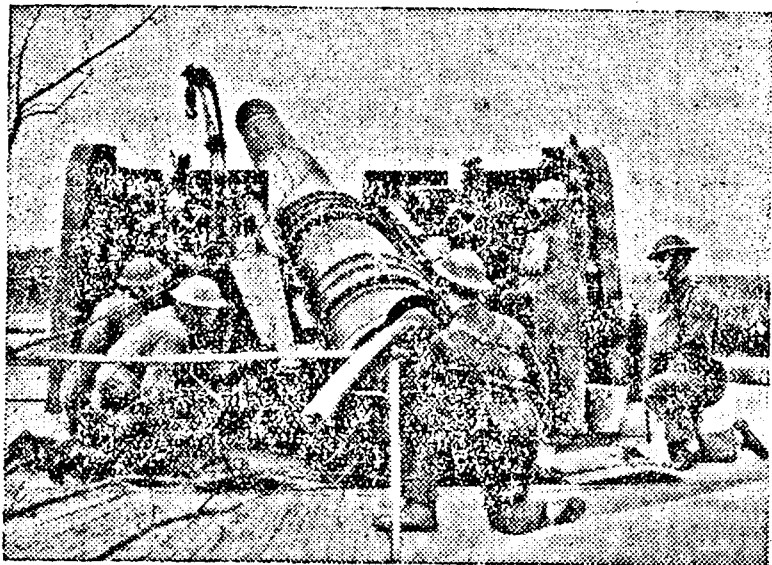
volt. Ettől kezdve a finn repülőgépekre ráfestették a horogkeresztet.

Londonból jelentik: A finn haderő a Karelia-földszorosnál nagy ellentámadásba ment át s bár az orosz csapatok nagy erősítéseket kaptak, állásaikat nem tudták megerősíteni. Egy kétkilométeres frontszakaszon finn fehérruhás sí-csapatok megtámadták az oroszokat és egész századokat fogtak el. Az Evening News jelentése szerint az Angliától vásárolt finn motorosnászádok megtámadták a kronstadti kikötőt és több csatahajót megrongáltak.

Newyorkból jelentik: Rooseveltnél a Fehér Házban megbeszélést folytatott Prokopenko finn követtel a Finnországnak nyújtandó amerikai segítség tárgyában.

Fel akarták robbantani a „Firth of Forth“ hidját

Bombát dobott ki egy utas a hidra a vonat ablakából

Angol partvédelmi ágyú, közvetlen a tüzelés pillanata előtt.

Londonból jelentik: A Stefani közli a lapoknak azon értesülését, hogy ismeretlen egyén megkísérelte a „Firth of Forth“ hidjának a levegőbe röpitését. A hidon áthaladó vonat egyik utasa bombát dobott ki a kocsik ablakán. Az ex-

press-vonatot miután áthaladt a hidon, azonnal leállították és az utasokat a hidon őrséget teljesítő rendőrök és katonák kihallgatták. Sem a hid, sem a vasútvonal nem rongálódott meg. (Rador.)

40 német buvárhajó pusztult el eddig...?

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelentése szerint a német buvárhajók tömeges elsüllyesztése után nem hivatalosan 40-re becsülik a megsemmisített német tengeralattjárók számát. A német hadvezetőség a háború kitörése alkalmával 60 tengeralattjáró fölött rendelkezett.

A svéd külügyminiszter rádióbeszéde

Párisból jelentik: A svéd külügyminiszter ma nagyszabású rádióbeszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Svédország kötelessége megvédeni az igazságot, a jogot, a szociális haladás örök igazságú törvényeit és ezért nincs joga senkinek behúnyt szemekkel elhaladni az események mellett, hanem fel kell készülni és

megerősíteni a hadsereget. A hadseregre kell fordítani ma minden nélkülözhető anyagi alapot — mondotta a külügyminiszter — de ez nem jelent más, mint Svédország semlegeségének megerősítését, minthogy minden eddigi intézkedés ezt célozza.

— Ha azonban — mondotta a külügyminiszter — valaki megpróbálná határainkat megtámadni, szembetalálja magát a svéd nemzet egységével, hazaszeretetével és kitűnő hadseregével.

A moszkvai finn követség utja

Kaunas. A moszkvai finn követ és a követség tagjai Litvánián keresztül közelednek a finn határhoz.

Hollandia véleménye a Népszövetségről

Amszterdam. Félhivatalosan közlik, hogy a holland kormány azt az álláspontot foglalja el, hogy a Népszövetségnek mai összeállításában nincs meg a tekintélye ahhoz, hogy egy támadó ellen irányuló nemzetközi akció vezetését átvehesse. A genfi napirenden szereplő tárgysorozat-ra vonatkozóan a kormány félhivatalos jelentése szerint nem hajlandó a támadónak minősített ország ellen irányuló bármilyen megtorló intézkedésben résztvenni.

Miért vesztette el állampolgárságát Edgar Ausschnitt

Rövid jelentés alapján lapunk más helyen beszámoltunk arról, hogy minisztertanácsi határozat alapján megvonták Edgar Ausschnitt román állampolgárságát, Edgar Ausschnitt testvéröccse Max Ausschnittnak és a Titan-Nadrag-Calam gyárnak volt vezérigazgatója. Két évvel ezelőtt külföldre távozott s bár közben volt Romániában, másfél évvel ezejtől ismét külföldre ment és a francia Rivieran, Cannesban, Antibesban és Juamles Pins-ben vásárolt szállodai érdeklődéseket és azóta ott él. Most azt a paragrafust alkalmazták ügyében, amely huzamosabb időn át valójában tartózkodás esetén állampolgárság elvesztését írja elő.

Hajótörtek csodálatos megmenekülése

Amszterdam. Érdekes körülmények között mentett meg egy angol partvédelmi vizirepülőgép a nyílt tengeren hanyódo hét tengerészt. A repülőgép felderítő uton volt, amikor nagy magasságból a megfigyelő két kis úszó pontot vett észre a tengeren. Abban a hiszemben volt, hogy úszó aknákat fedeztek fel, már jelt adott a pilótának a megközelítésre, hogy gépfegyverrel elpusztítsa őket, amikor távcsővel megállapította hogy két tutajt kötöttek egymáshoz és a tutajokon emberek voltak láthatók. Rádióin értesítették a közelben haladó Ivar dán gőzöst, de ez nem értette meg a jeleket, mire Ling norvég gőzössel lepett érintkezésbe az angol repülőgép, majd a dán hajó felé visszatérve köröket irt le a levegőbe és valósággal elvezette a hajót arra a helyre, ahol a tengerészek találhatóak voltak. A viharos tengeren nehézségek árán mentőcsónakokat eresztettek le és a hét tengerész életét megmentették.

Hangulatos vacsora az Aradi Korcsolyázó Egyesületnél

Szombat este zártkörű pompás társasvacsora folyt le az Iparos Otthon nagytermében: az AKE, a legrégebb aradi sportegylet tagjai gyűltek össze, hogy egy hangulatos est keretében ápolják a barátság és összetartás szellemét.

Már a koraesti órákban nagyszámu és előkelő közönség jelent meg az Iparos Otthon nagytermében, ahol remek cigány- és jazzmuzsika szó rakoztatta a sportegyesület tagjait és vendégeit. Az AKE társasvacsorán megjelentek: özv. Bosányi Kálmáné, Zih Józsefné, Hendl Jánosné, Arnhold Béláné, Dörner Jánosné, Gergely Lajosné, Fischer Aladárné, Tonk Antal és neje, Mayrovitz Imre és neje, Gallert József és neje, Kelly István és neje, Zircher József és felesége, Nesnera Géza és neje, Blénessy Béla és neje. Az Aradi Korcsolyázó Egylet leánytagjai közül ott láttuk Fischer Csöpit, Hendl Ilit, Gergely Klárit, Bársony Nellyt, Arnhold Ilust, Zih Terit, akik a kellemes hangulatban eltöltött vacsora után a jelenlévő fiatalasszonyokkal és fiatalemberekkel együtt a késő éjszakai órákig táncoltak. Jelen volt az AKE-vacsorán Cini Luigi, Gruj Umberto, Molnár Lajos, Csernik János, Pánay Róbert, Blédy Géza, dr. Nagy László, dr. Stauber János, Major Béla, dr. Ujhelyi József, Scharner Sándor, Dániel Balázs, Kövér Kálmán, Rottár János, Sándor Gyula, Bogdán János, Schannen Károly, Bosányi Kálmán, Timkó Ernő és Nedeczky Ferenc.

A társasvacsora zavartalan lebonyolításáért és kitűnő megrendezéséért Zircher Józsefet illeti a legnagyobb elismerés, aki mint az egyesület igazgatója, a leglelkesebben és legodaadóbban munkálkodik az egyik legrégebb aradi sportegyesület érdekében.